

NASZE ZDROJE

i

NASZA TURYSTYKA

Oficjalny Organ Krajowego Związku Zdrojowisk i Uzdrowisk

oraz

Organ Zrzeszenia właścicieli realności, lekarzy i przemysłowców w Krynicy

Całoroczne pismo ilustrowane poświęcone zdrojowiskom, miejscom klimatycznym, sanatorjom, turystyce i ruchowi przejezdnych, pod kierownictwem Związkowego Komitetu redakcyjnego

wychodzi

co tygodnia w sezonie od 15 maja do 1 października, dwa razy miesięcznie od 1 paźdz. do 1 maja pod kier. Komitetu Związkowego

Redaktor naczelny i odpowiedzialny:

Dr Juliusz Bandrowski

Główne Biuro Redakcji: Lwów ul. Romanowicza 9.

Telefonu Nr. 895.

Szczawnica: Zdrój Józefiny.

Ceny abonamentu:

Całorocznie: (sezon zimowy i letni) 8 K. (Mk), 4 Rs, 12 Fr.

Miesięcznie 1 koronę.

Uw. Abonament całoroczny liczy się od każdego dowolnie miesiąca na okres 12 miesięcy. Nr. pojedynczy 20 hal.

Ceny ogłoszeń:

Adresowe ogłoszenia dla lekarzy zdrojowych: na cały letni sezon kąpielowy 35 Kor., — na cały rok 50 Kor. (wraz z bezpłatnym abonamentem „Naszych Zdrojów“).

Inseraty: $\frac{1}{16}$ str. 5 Kor. — $\frac{1}{8}$ str. 10 Kor. — $\frac{1}{4}$ str. 25 Kor. — $\frac{1}{2}$ str. 50 Kor. — $\frac{1}{1}$ str. 90 Kor.).

Na tytułowych okładkach (zewnątrznych) ceny podwójne.

Dla firm obcych ceny trzykrotnie wyższe. Zamówienia przyjmują wszystkie agencje i księgarnie polskie i zagraniczne, jakoteż Administracja tyg. „Nasze Zdroje“ Lwów, ul. Romanowicza 9.

Szczawy alkaliczno-słone

7 zdrojów najsilniejszych w Europie.

SZCZAWNICA

WSKAZANIA: choroby dróg oddechowych, narządu trawienia, dróg moczowych, przemiany materji i choroby nerwowe.

Sezon od 20 maja do 30 września.

Mieszkania i na zimę. Zakład inhalacyjny odnowiony. Zakłady wodolecznicze. Łazienki mineralne. Kąpiele słoneczne. Leżalnie. Mieszkania tanie od K 1'60 począwszy i z komfortem urządzone. Wykwintna restauracja i liczne pensjonaty. W I i III sezonie mieszkania o 20 do 30% tańsze. Lekarz zakładowy Dr. Kalikst Włyński i 8 lekarzy wolno praktykujących. Zwolnienie od taks tylko wyjątkowe i jedynie w I i III sezonie dopuszczalne. Mieszkania po każdym gościu aparatami formalinowymi desynfekcjonowane. Śmieci i plwociny spalane w piecach specjalnych.

Stacja kolei STARY SĄCZ i NOWY TARG. Zgłaszać się o mieszkania i o fiaków do Zarządu Zdrojowego lub do Komisji Zdrojowej, ewentualnie zajeżdżać po wszelkie informacje. Unikać wszelkich faktorów i dorad fiaków!

NAJSILNIEJSZE WODY NA CAŁĄ EUROPE!

LECZNICZE: JÓZEFINA, MAGDALENA, WANDA i STEFAN.

STOŁOWE: NAJSMACZNIEJSZE ALKALICZNE, JAN i STEFAN.

Wysyłka wód w czasie bezmroźnym w pakach 25, 30 i 50 flaszek, przez Zarząd Zdrojowy. Są też te wody do nabycia we wszystkich składach wód mineralnych, aptekach, droguerjach i w Składnicy wód mineralnych przy krajowym Związku zdrojowisk i uzdrowisk we Lwowie.

Przedruk treści tego czasopisma dozwolony jedynie przy dokładnem podaniu źródła.

O przedstawicielstwo zdrojowisk w Sejmie krajowym.

Obcy waśniom i rozterkom politycznym, narodowym czy wyznaniowym, a na pieczy mając jedynie podniesienie ekonomiczne kraju przez rozwój jednej z najbardziej dochodowych, choć najbardziej zaniedbanej, gałęzi gospodarstwa krajowego, musimy się upomnieć o jej bezpośrednie przedstawicielstwo i rzecznictwo w Sejmie, a to tem usilniej, gdy żądanie to przekazał nam I Zjazd przemysłowo zdrojowy r. 1910 w jednej z niżej powołanych uchwał i gdy w okresie trzechletniej już pracy Kraj. Związku zdrojowisk i uzdrowisk stwierdziliśmy bezwarunkową takiego przedstawicielstwa konieczność.

Uzasadnia ją przede wszystkim notoryczny w dotychczasowym składzie posłów sejmowych brak znajomości tego działu gospodarstwa krajowego, niedocnienie jego doniosłości i płynąca stąd zupełna wobec niego obojętność, jeśli nie lekceważenie.

Temu też przypisać należy, że wśród ubiegłej kadencji nie zapadła w tej dziedzinie żadna uchwała, że nawet na porządek dzienny nie wprowadzono żadnej z tylu żywotnych i niecierpiących zwłoki spraw i postulatów, przedstawionych w rzeczowym opracowaniu przez Kraj. Związek zdroj. i uzdr. w myśl uchwał powołanej swego czasu przez Wydział krajowy Ankiety balneologicznej z r. 1906, tudzież I. Zjazdu zdrojowo-przemysłowego w r. 1910 odbytego we Lwowie. Uchwały te obejmują:

1) Udzielenie Kraj. Związkowi zdrojowisk i uzdrowisk, jako obywatelskiej instytucji, wyręczającej od 3 lat Wydział krajowy w olbrzymiej agendzie żywotnych spraw z zakresu zdrojownictwa i złączonego z nim przemysłu – wydatniejszej i stałej subwencji aż do czasu, gdy przeważną część tych agend obejmie nareszcie jedynie ku temu powołany, specjalny departament Wydziału krajowego.

2) Ustanowienie przy Wydziale krajowym Rady zdrojowej wraz z instytucją stałego krajowego inspektora zdrojowisk.

3) Uchwalenie ustawowego przymusu dla zaprowadzenia wodociągów i kanalizacji w zdrojowiskach i uzdrowiskach krajowych.

4) Podjęcie rewizji statutów dla zdrojowisk i uzdrowisk.

5) Połączenie siecią kolejową zdrojowisk i uzdrowisk z frekwencją ponad 1000 osób.

6) Ukrajowanie dróg dojazdowych każdego zdrojowiska w obrębie 10 kilometrów.

7) Udzielenie Związkowi zdrojowisk przedstawicielstwa w Radzie przemysłowej, Izbach handlowych i przemysłowych, w Radach kolejowych i w Sejmie krajowym, prócz całego jeszcze szeregu innych postulatów co do podniesienia nauki balneologii i balneotechniki na uniwersytetach Lwowa i Krakowa i Politechnice lwowskiej, zaprowadzenia statystyki zdrojowisk i uzdrowisk, uregulowania ich asanacji, aprowizacji i prawidłowego zabudowania się, udzielenia poparcia dla przemysłu zdrojowego, organizacji bezpieczeństwa ogniowego w zdrojowiskach itd.

Postulaty tak ważne nie dadzą się w Sejmie ani wprowadzić ani przeprowadzić drogą dotychczasowych audjencyjnych zebranych, czy to u marszałków kraju, czy u poszczególnych posłów, o czem dosadnie przekonały się niezliczone deputacje i delegacje Związku zdroj. i uzdr., nadaremnie tracąc czas i siły na tych zachodach, których horoskopy czyniono nadto zależnymi już to od „konfiguracji politycznych“, już to od osobistych łask i faworów dla tej lub owej osoby dele-

gata, w imię jego przynależności do tej lub owej „partji“ politycznej czy narodowej.

Świadomą celu inicjatywą w dziedzinie zdrojownictwa zapisał się w wdzięcznej naszej pamięci jedynie poseł tarnowski Dr. Tadeusz Tertil, zaś jego poparciem życzliwym Adam hr. Gołuchowski, jako swego czasu prezes komisji sanitarnej sejmowej a później jako Marszałek kraju, wreszcie Dr. Bernardzikowski jako szef departamentu sanitarnego.

Odosobnione jednak było to rzecznictwo od całej izby sejmowej, zgoła indyferentnej wobec zdrojownictwa — podczas gdy sejmy w innych krajach monarchji rok rocznie niemal znacząco daleko idącymi uchwałami swą opiekę dla zdrojownictwa i jego rozwoju, dzięki temu właśnie, iż w łonie tych sejmów zasiadają osobistości ze zdrojownictwem obeznane, żywo się niemi interesujące i słusznie dopatrujące w tej gałęzi gospodarstwa jedną z ważnych dźwigni dla wzbogacenia kraju i społeczeństwa.

Nawet w Radzie państwa utworzył się od dwu lat klub posłów, reprezentujących zdrojowiska i uzdrowiska austriackie; to też obfitują one w poparcie i w środki od kraju i rządu, o jakich nam dotąd zamaryżować nie wolno było.

Koniecznem przeto jest, aby w łonie przyszłego sejmu znalazła się możliwie jak najliczniejsza reprezentacja zdrojowisk i uzdrowisk krajowych w osobach ich właścicieli lub wybitniejszych Związku zdrojowisk działaczy, których obowiązkiem jest kandydować do Sejmu.

Jak nas z kilku stron informują nie brak pewnych nadziei po temu, ile że kilku właścicieli większych zdrojowisk cieszy się wielkiem zaufaniem w swych okręgach wyborczych a niektórzy z nich już piastowali godności posłów do Sejmu i do Rady państwa.

Nie wątpimy również, że wśród długiego, piątej już setki sięgającego, pocztu członków Związku zdrojowisk nie zbraknie mężów, skądinąd również zasłużonych, którzy w nowym Sejmie zasiadłszy poczuć się do solidarności z przedstawicielami zdrojowisk.

Byle tylko tych ostatnich wybrano do Sejmu jak najwięcej a stanie się to niezawodnie, jeśli świadomość o potrzebie takich właśnie przedstawicieli dotrze do najszerzych warstw, szczególnie w powiatach i okręgach, których byt i rozwój ekonomiczny ściśle są związane z bytem i rozwojem położonych w nich zdrojowisk i uzdrowisk.

Przypominamy tu takie miarodajne zdrojowiska jak Krynica, Żegiestów, Szczawnica, Krościenko, Rabka, Rymanów, Iwonicz, Truskawiec, Lubień, Niemirów, nie mówiąc już o tylu uzdrowiskach jak Zakopane, Zawoja, Jaremcze, Tatarów, Mikuliczyn i Worochta. Ludność tych okolic, byt swój ekonomiczny jedynie zawdzięczająca zdrojowiskom, i jedynie dzięki temu dotąd uchroniona od potrzeby emigrowania na zarobki do Niemiec czy do Ameryki, ma prawo i obowiązek upomnąć się o takich w sejmie przedstawicieli, którzy te ich naturalne bytu ostoje podtrzymać i umocnić mogą i powinni.

Nie brak też już w całym społeczeństwie, we wszystkich jego warstwach, budzącej się świadomości obowiązków w kierunku obrony i wyzyskania tych przyrodzonych kraju bogactw, jakimi są nasze zdrojowiska i uzdrowiska, reprezentujących krocie milionów wartości a przeszło stomiljonowy obrót doroczny.

Odruch ten, acz bezradny dotychczas, poczynając od najniższych warstw społecznych sięga już do najwyższych. W Nowym Sączu dopomina się „Wiecej pozabawionych pracy“ o regulację potoków i budowę łązienek w Krynicy, sprawa budowy kolei na Świnice, jako temat wieców turystycznych i krajoznawczych, odbija się echem w Radzie miasta Lwowa, asanacja Krynicy stanowi jeden z głównych przedmiotów obrad Zjazdu polskich techników w Krakowie, sanacja stosunków

Dr. med. Alfred Kolszewski

ordynuje

w BAD ELSTER

w Królestwie saskiem

willa „APOLLO“ przy Kurhauzie.

ZAKŁAD LECZNICZY

Dra J. Kołaczowskiego

w SZCZAWNICY

cały rok otwarty.

Prospekta na żądanie bezpłatnie

Dr. Zygmunt Dymiński

ordynuje przez cały rok

w Wiesbaden

naprzeciw Kochbrunnen

TAUNNSSTRASSE 9.

w Zakopanem staje się przedmiotem memorjałów do Wydziału kraj. i Namiestnictwa, podpisanych przez Henryka Sienkiewicza, Stanisława hr. Tarnowskiego, prof. Dra J. Baranowskiego, a wręczonych przez Pawła ks. Sapiehę. A godzi się przypomnieć również, jak na skutek delegacji Zrzeszenia lekarzy i przemysłowców Krynicy do Sejmu i ostrych krytyk w prasie polskiej z powodu zaniedbania Krynicy słyszeliśmy swego czasu w mowie sejmowej b. namiestnika Dra Bobrzyńskiego, w zapowiedziach od rządu, przyrzeczenie starań, aby, „Krynica rozwinać w zakład pierwszorzędny, przez swoje urządzenia dający administracji rządowej wobec swoich i obcych dobre świadectwo“.

Dowód to chyba najlepszy, że sprawy zdrojownictwa i związanego z nim przemysłu zasługują dawno na należne im zaopiekowanie i pomoc jako sprawy ogólnie krajowe, sięgające głęboko aż do podstaw dobrobytu społeczeństwa i kraju całego, i że jako takie powinny wejść na porządek obrad sejmowych, jeśli tylko będą miały swych własnych posłów jako przedstawicieli, rzeczników i obrońców w Sejmie.

DR. APOLINARIY TARNAWSKI
Z KOSOWA.

Przyrodolecznictwo, słońce, powietrze, ruch, woda, uzdrowiska a zdrojowiska, i higiena osobista.

(Ciąg dalszy).

Niestety człowiek kultury zlekceważył fizyczną pracę i uważając się za arystokratę ducha pozostawił pospółstwu wszelką pracę ręczną, uprawę roli i t. p. jako zajęci niegodne stanów rzekomo wyższych. W skutku tego jedne warstwy ludności cierpią z przepracowania i umierają przedwcześnie, a drugiej także nie wyszła na dobre ta jednostronność umysłowa, bo pracujących tylko mózgiem nęka neurastenia, cierpienia przewodu pokarmowego i t. p., a za pogardę grubej pracy ręcznej odpłacają już świadome swej siły tłumy lekceważeniem zdegenerowanej klasy inteligentnej. Wniosek, że w przyszłości człowiek musi doprowadzić pracę umysłową do równowagi z fizyczną, czego teraz uczy przyrodolecznictwo a nawoływał do tego filozof naturalista Tołstoj. W rozprawce „Wiedza i sztuka“ mówi, że twórczość i ochota do pracy umysłowej wzrosła u niego niepomniernie, gdy doprowadził pracę fizyczną do 8 godzin dziennie, przyczem mógł 5 godz. poświęcić umysłowej twórczości. Odwrotnie — rzesze pracujące upominają się o 8 godzinny dzień pracy, aby miały czas jeszcze na rozrywkę i kształcenie umysłu.

Pokarmy:

Odżywianie pokarmami jest warunkiem, bez którego życie jest także niemożliwe. Wprawdzie brak powietrza i ruchu (serca) powstrzymują życie od razu, a bez pokarmu przez pewien czas żyć można, to jednak tenże sam dobroczynny pokarm nadużyty, staje się dla człowieka trującym.

Dlaczego tak się dzieje? Pokarm nie tylko odżywia, ale przez swój smak i różnorodność sprawia człowiekowi przyjemność umysłową. Stąd tylko krok do nadużycia i przytłumienia ostrzegających znaków. W skutku opanowuje go łakomstwo tak, że wola nie zdoła się przezwyciężyć pomimo ostrzegających niedomagań n. p. niestrawności, bólów i gniecenia żołądka i t. d.

Inna przyczyna przekarmienia jest wynikiem błędnego rozumowania. Gdy z powodu braku higieny a zatem dobrego powietrza, ruchu, niemniej z powodu nadużyć lub innych przy-

czyn, organizm podupada, stara się człowiek wzmocnić go większym dowozem pokarmów. Jest to u publiczności dość rozpowszechnione mniemanie, że kto czuje się osłabionym, musi się dobrze odżywiać. Jak błędą, ocenić można ze skutków przekarmienia. Zamiast zyskania sił dodatknych doprowadzają do samozatrucia wskutek gnicia pokarmów, do złej przemiany materji i skaz chorobowych, do przedwczesnego starzenia się organizmu. a zatem do otyłości lub stwardnienia tętnic, katarów przewodu pokarmowego, chorób wątroby i nieraz do zniechęcenia umysłowego.

Małe dziecko ssące odwraca się od swej żywicielki, gdy ma dosyć; instynkt sytości ostrzega je przed przeładowaniem żołądka. Tymczasem matki widzą ideał zdrowia i piękności w nich, gdy są podobne do pyzatyh aniołków u stóp Madonny sykstyńskiej, więc przekarmiają je dodatkowymi daniami mleka krowiego, jaj i t. d. Nie zawsze jednak wytrzyma żołądek. Połowa dzieci z tego powodu zapada na katarę kiszki, choroby skórne, żółty i t. d., a wiele z nich ginie. Jeżeli jednak dziecko przystosowało się do obfitego jadła staje się łakome, a wyraz twarzy zmysłowy; przykre wrażenie robią te małe grubaski.

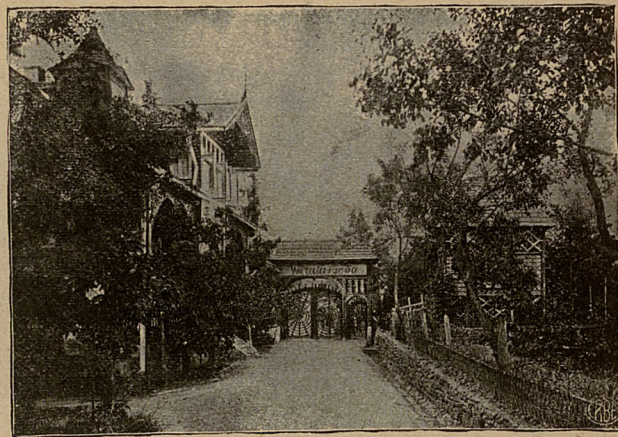
Taki system przekarmiania mści się w dalszym wychowaniu na organizmie i robi moralne szkody. Wyrastające dzieci nie umieją sobie niczego odmówić, więc są samolubne i słabą odznaczają się wolą. Rozwój inteligencji u nich cierpi, gdyż serce zużywa swą krew na zbytek soków trawiennych w brzuchu, więc nie wystarcza już na energiczne odżywienie mózgu a wytwarzające się wewnątrz trucizny z pokarmów odurzają system nerwowy i upośledzają myślenie.

W ten sposób powstają rozmaite choroby dróg trawienia, których jest legjon, gdyż soki trawienne nie mogą nadążyć, aby pokarmy przerobić na soki odżywcze, nakrewit. p.

Obfitość pokarmów przeszkadza dokładnemu żuciu i pozabawia je śliny — tego najważniejszego soku trawinnego a całe trawienie spycha się na żołądek i kiszki. Wszak dziś jest moda mieć niedomogę kiszki (atonię) i nieodzownym przyrządem toaletowym jest irygator, (czego już ludzie się nie żenują).

Nie byłoby kary za nadużycia pokarmów i smakołyków — na tych sybarytów i śniadankiewiczów, zwłaszcza że objadanie się idzie zazwyczaj w parze z użyciem alkoholu i środków podniecających, kawy, herbaty i tytoniu. Na razie dobre instynkty przeszkadzają nadużyciu i młodym alkohol nie bardzo smakuje. Wódka jest za ostra na ich smak nie skażony, piwo za gorzkie a wino za kwaśne, ale powoli te przez naturę postawione strażne słabną i już nie oddziałują na szkodliwe bodźce a chyłkiem zagnieżdża się chorobliwy pociąg do trunków — zgubny w skutkach alkoholizm.

Znaczenie przyrodolecznictwa i osobistej higieny — w przekarmieniu jest najważniejsze, ponieważ najwięcej chorób i skaz powstaje wskutek naduży-

Kosów: Lecznica Dra Tarnawskiego od strony wjazdowej.

Dr. EBEL

ordynuje w wszystkich domach kuracyjnych

w GRÄFENBERGU

a oprócz tego w zakładach zdrojowych
Towarzystwa Priessnitzowskiego

Dr. Teofil Stachiewicz

b. asystent Dra Brehmera w Goer-
:: bersdorfie, ordynuje w sezonie ::

w Szczawnicy

dom pod „Bogarodzącą“ (Inhalatorium)

B. asyst. Uniw. i sekundar. I. kl. szpłt. powsz. lwowsk.

Dr. Tadeusz Praszil

ordynuje od lat 15-tu

W TRUSKAWCU

Willa Plechówka. — Telefon Nr. 2.

cia pokarmów. Pierwszym nakazem jest wstrzemięźliwość i dobór pokarmów, nie obciążających narządów wewnętrznych a dla krwi pożytecznych, z przewagą jaskich, względnie surowych. Drugim, — to to żucie dokładne, aby wyzyskać już sline do przemiany chemicznej pokarmów, wskutek czego ogranicza się ilość jada i zapobiega się tworzeniu bakterji i gnicia a tem samem samozatruciu organizmu. (Zaleca się sposób żucia i jedzenia według H. Fletchera a także dłuższe posty czyli głodówki, które są znakomitym środkiem odnowy organizmu.)

Wrażliwość skóry:

Inny przykład. W skórze człowieka, najobszerniejszym narzędzie, zaopatrzonym na całej przestrzeni zmysłem dotyku (czuciem), który ma nas ostrzegać przed przeziębieniem i stycznością z obcemi ciałami, względnie uszkodzeniem, — za pomocą bólu, swędzenia, uczucia zimna i gorąca lub przyjemnego i przykrego wrażenia. W warunkach zdrowych oddziaływa skóra tylko na bodźce silniejsze, dlatego człowiek zahartowany, ze skórą dobrze rozwiniętą, nie jest wrażliwy na chłód i gorąco; a nawet znosi ból i urazy, lecz taka skóra ma dobrą reakcję, t. j. gruczoły potne i łojowe działają prawidłowo a nadwyższenia jej dążą szybko ku wyzdrowieniu. Przeciwnie skóra źle odżywiona jest nadzwyczaj wrażliwa, czyli jej własności ochronne przekraczają niepospolicie granicę właściwą, tak że z powodu tej nadwrażliwości (prze-czulicy) człowiek jest bardzo czuły na zimno i gorąco, znosząc zaledwie kilka stopni średniej temperatury pomiędzy +18 a 24 st. Cels. (Gdy zahartowany nie odczuje 30 st. różnicy).

Łatwo więc się przeziębia a tkliwym jest na bóli uszkodzenia zewnętrzne, które jednak nie prędko ustępują. Choroby skórne również taką skórą nagabują.

Tutaj przyrodolecznictwo ma odmienne zadanie: Przez zahartowanie skóry za pomocą wody, kąpieli powietrznych, masowania i t. d., a w skutku przez poprawę w niej krążenia i odżywienia osiąga się zmniejszenie jej wrażliwości a tem samem doprowadza do większej wytrzymałości na chłód i upał, na bóli urazy. Do tegoż działu o pielęgnowaniu skóry należy również higiena ubrania, które na jej własności niepospolicie wpływa.

Trzeba jednak wiedzieć, że władze duchowe dziwnie są skojarzone z własnościami skóry; robią się przeczulone lub nabierają tężyżnę razem ze skórą. Obserwacja ta jest dla wychowawców wskazówką, jak ważnem jest znanstwo higieny osobistej.

Jeżeli by kto wątpił w prawdziwość tego twierdzenia, to wystarczy przypomnieć, jaki wpływ na ustrój duchowy człowieka wywierają wpływy atmosferyczne t. j. ciśnienie barometryczne i złączona z tem zawartość pary wodnej oraz temperatura powietrza.

Przy wysokim ciśnieniu o miernej wilgoci powietrza i ciepłocie człowiek wrażliwy czuje się lepiej, jest weselszy i bardziej przedsiębiorczy, natomiast podczas spadku barometru (wichrów) owłada go nastrój melancholiczny. Gdy to trwa dłużej, ma wtenczas rozpaczliwy humor i z trudem zdobywa się na energię a organizm najłatwiej podpada chorobom.

Gdzież tu jest styczność ze skórą? — Wszak ona jest tym aneroidem ciała, na który słup atmosfery przedewszystkiem nacisk wywiera. Jeżeli skóra jest dobra, w krew zaopatrzona obficie a mięśnie (gładkie) ma rozwinięte, to wybornie reguluje rozmaite wahań atmosferycznych, dlatego to ludzie silni i dzieci zdrowe ich nie odczuwają. Przeciwnie przeczuleni reumatycy i neurastenicy są istnymi barometrami żywymi.

Dlatego przyrodolecznictwo tyle uwagi poświęca hartowaniu skóry. Jest to bowiem narząd największy i najbardziej przystępny leczeniu, przez który oddziaływa się na cały organizm. Z tego ocenić, można ważność odporności skóry dla względów fizycznych i psychicznych. (D. c. n.)

SPRAWOZDANIE ADMINISTRACYJNE

KRAJOWEGO ZWIĄZKU ŹDROJOWISK

::: I UZDROWISK WE LWOWIE :::

za czas od początku istnienia po koniec marca 1913 r.

(Ciąg dalszy).

Pismo to, w szacie najskromniejszej, na lichym, najtańszym drukowane papierze, w miarę możliwości ilustrowane zdjęciami i widokami zdrojowisk, uzdrowisk, gór, pamiątek, typów, urządzeń i t. p. ze wszystkich obszarów dawnej Rzeczypospolitej przechodziło się w świat szeroki, i czytowane było z zajęciem przez coraz liczniejsze kręgi, budząc wszędzie nowe zbawienne myśli i odruch w społeczeństwie ku podniesieniu i użytkowaniu przyrodzonych skarbów ojczystej ziemi. Podając zawsze aktualne i zawsze interesujące wiadomości z zaniedbanych dotąd u nas dziedzin, odzwierciedlające cały ruch ideowy, społeczny, naukowy, ekonomiczny w tych dziedzinach, stało się pismo nasze źródłem, skąd pełnemi garściami czerpała i czerpie wiadomości cała nasza krajowa i zakordonowa prasa, tak codzienna, jak i periodyczna, podając je dalej swoim czytelnikom i szerząc tym sposobem nasze hasła i myśli, wśród najszerszych warstw społeczeństwa polskiego.

Organ nasz, nie szczędząc ofiar materialnych, **rozesłał** stale **bezpłatnie** lekarzom, Towarzystwom, instytucjom, korporacjom, hotelom, cukierniom i t. p., wkładamy go nadto do przedziałów I. i II. klasy **pociągów** pospiesznych i osobowych na 18 stacjach węzłowych w kraju, a wreszcie pomieszczamy stale w odpowiednich trzcinowych ramkach, we wszystkich wozach **tramwaju** elektrycznego, kursujących we Lwowie, Krakowie i Tarnowie.

Numerem 4. z 23. maja 1911. rozpoczęło czasopismo „Nasze Źdroje“ szereg numerów, już jako organ Związku. Takich numerów do dnia dzisiejszego ukazało się w roku 1911 — 23, w roku 1912 — 27, a w roku 1913 — 8. Tych 58 numerów obejmuje razem — poza anonsami — 818 stron tekstu, ilustrowanego 529 zdjęciami, z różnych okolic Polski.

Poziom pisma i jego wartość wzrasta stale, za czem idzie naturalnie jego poczytność, a ilustruje to najlepiej **ilość autorów**, których prace zamieściły „Nasze Źdroje“; ilość ta z 56 w roku 1911., wzrosła w dwójnasób w roku następnym, osiągając imponującej liczby 112 współpracowników.

Jak wielkiem poparciem wśród społeczeństwa i jak znaczną popularnością cieszy się nasz Związek, dowód w tem, że do tej pory żaden z autorów za prace swoje, w organie naszym pomieszczane, nie upomniał się nigdy o honorarium. Fakt ten byłby zrozumiały przy pracach literackich członków Związku, którzy przez ogłaszanie tych prac we własnym organie, pracują tym sposobem dla Związku, a więc pośrednio dla siebie. Natomiast z najwyższem uznaniem podnieść należy tę **ofiarność ze strony osób do Związku nienależących**, którzy z całą gotowością, zupełnie bezinteresownie, prace swe na łamach „Naszych Źdrowisk“ pomieszczają chcieli.

Uważamy przeto za nasz obowiązek tę obywatelską ofiarność autorów dla Związku podnieść tutaj publicznie i na tem miejscu złożyć im **uznanie i serdeczne dzięki**, co Walne Zgromadzenie uchwalić zechce, polecając równocześnie Prezydium Związku, by o tem podziękowaniu Walnego Zgromadzenia na

Dr. Leon Kropf

ordynuje przez cały rok

W KARLSBADZIE

Kreuzstrasse: „Insel Rügen“

B. asyst. Kliniki chorób wewnętrznych Uniw. Jag. w Krakowie

Dr. KAZIMIERZ FLIS

ordynuje w bieżącym sezonie

W PISZCZANACH (Pöstyen)

∴ (WĘGRY). ∴

Dr. EMIL MÜNTZ

b. wieloletni sekundariusz Szpitala św.

Kazarza w Krakowie ordynuje

W TRENCSEN-TEPLITZ

piśmie ich zawiadomiło. A osób tych cały legion: Nazwiska ich pomieszczono w spisach autorów w rocznikach „Naszych Źdrowiów”.

Równocześnie z przejściem „Naszych Źdrowiów” na rzecz Związku, postanowił Zarząd na posiedzeniu z 1. maja 1911. nająć skromny lokal na pomieszczenie biura związkowego i redakcji czasopisma przy ul. Czarnieckiego 1. 6.

W lokalu tym, więcej niż skromnym, założone zostało bezpłatne **Biuro informacyjne**, w którym przy pomocy wręczania prospektów zdrojowisk, uzdrowisk i sanatoriów, oraz ustnych objaśnień i informacji o tych zakładach, powstrzymano wiele osób od wyjazdu za granice kraju, kierując je natomiast do zakładów leczniczych naszych. Informacji takich udzieliło Biuro nasze w ciągu sezonu 1911, przeszło 800; liczba informacji w roku 1912. dosięgła około 2000. Liczne już dotąd zapytania w roku bieżącym pozwalają wnosić, że liczba informacji na rok 1913. wzrośnie jeszcze bardziej.

Obok Biura utrzymuje Związek dla swoich członków bibliotekę i czytelnię, zaopatrzoną w liczne dzieła z dziedziny balneologii, tudzież kilkadziesiąt czasopism tak codziennych, jak i periodycznych.

Celem zwiększenia skutków propagandy Związku na rzecz zdrojownictwa i turystyki krajowej, postanowił Zarząd Związku zorganizować w czasie sezonu kąpielowego w r. 1911. objazdy delegatów Związku z **Wystawą Okrężną** i odpowiednim wykładem, ilustrowanym obrazami świetlnymi, na temat naszych zdrojów i naszych gór. O doniosłości i znaczeniu tego rodzaju propagandy nie ma potrzeby szerzej się rozwodzić, mimo to nie znalazł Związek należytego uznania u tych właśnie czynników, w interesie których propandanda ta była prowadzoną. Natomiast u kuracjuszków z za obu kordonów, napotkaliśmy żywy poklask i szczerze uznanie, a nadto wielostronne zaproszenia, by z wykładem takim objechać główne miasta Królestwa i Cesarstwa rosyjskiego, celem wykazania żywym słowem znaczenia i przyrodzonych warunków zdrojownictwa naszego. Niestety, brak funduszy nie pozwolił Związkowi dotychczas na podjęcie takiego rodzaju propagandy poza granicami Galicji. Wystawa okrężna objęła w r. 1911. następujące miejscowości: **Truskawiec, Lubień, Niemirów, Jaremcze, Morszyn, Rymanów, Żegiestów, Krynica i Zakopane.**

Podobną akcję rozwijał Związek i w ciągu zimy 1912/13, wysyłając swoich delegatów w porozumieniu z Komitetem powstających wykładów uniwersyteckich, po miastach prowincjonalnych Galicji, z wykładem „O przyrodolecznictwie”, ilustrowanym obrazami świetlnymi. Wykłady te obudziły wszędzie ogromne zainteresowanie i cieszyły się niebywałą wprost frekwencją słuchaczy ze wszystkich sfer. Wykłady takie odbyły się: w **Brzeżanach, Bolechowie, Buczaczu, Monasterzyskach, Niżniowie, Lubaczowie, Kałuszu, Lisku, Brodach, Komarnie, Śniatynie, Mościskach, Kołomyji, Przemyślanach, Skolem i Sądowej Wiszni.** Jako prelegenci czynni byli: Drowie: Ashkenazy, Bandrowski, Borysiewicz, Mazanek, Praschil i Tarnawski. Objazdy dalszych kilkudziesięciu miast planowane są na jesień b. r.

Również postarał się Związek — z jednej strony, znając dobrze niedomagania naszego zdrojownictwa pod względem kulturalnym, a z drugiej pouczony doświadczeniem, że wszelkie niezadowolenia gości dostają się natychmiast na łamy prasy, żadnej sensacyjnych nowin — zarówno w roku 1911, jak i 1912, by wiadomości takich prasa codzienna nie umieszczała. Trzymając ustawicznie przez osoby zaufane rękę na tętnie życia sezonowego, łagodził Związek wiele narzekań i utyskiwań gości kąpielowych, wiele sporów w drodze polubownej załatwił, tak, iż od niepamiętnych czasów, po raz pierwszy w tych ostatnich latach, **nie czytało się w prasie naszej tylu utyskiwań, wyrzekań i żalów** na niewygody i braki w naszych zdrojowiskach i uzdrowiskach, z jakimi aż do roku 1910, niemal codziennie, spotykać się można było w dziennikach.

Że takie postępowanie Związku w ciągu dwóch lat ostatnich na podniesieniu opinii o naszym zdrojownictwie, a temsamem i na **podniesienie frekwencji** w zdrojowiskach i uzdrowiskach krajowych, dodatni wpływ wywrzeć musiało, dowodów nie potrzeba, widzimy to zresztą na znacznie wzmożonej frekwencji gości w tych miejscowościach, (głównie w czasie sezonu 1911). Z drugiej jednakże strony wszystkich właścicieli i przedsiębiorców zdrojowych prosimy usilnie, i w ich własnym interesie zalecamy, by tego budzącego się u nas zaufania do Związku i zdrojownictwa krajowego w społeczeństwie nie osłabiali, przez zaniedbywanie dalszej kultywacji i dalszego podnoszenia swoich przedsiębiorstw. Tylko bowiem wspólne i równorzędne działanie Związku z miejscowymi czynnikami pod tym względem, a więc coroczne wkłady inwestycyjne, usuwanie obecnych braków i kultywowanie dotychczasowych, nieraz tak niekulturalnych urzędów, zaniechanie przestarzałych nawyczek i często nierozumnych, a publiczność od naszych wód odstręczających zwyczajów — może doprowadzić do celów, Związkowi w jego pracy i jego dążeniach przyświecających.

(C. d. n.)

Obrót pieniężny w naszych zdrojowiskach i uzdrowiskach.

Zestawienie pocztowego ruchu pieniężnego w galicyjskich zdrojowiskach i uzdrowiskach, i to tak wewnętrznego jak i zewnętrznego, przesłała Związkowi zdrojowisk na jego prośbę C. k. Dyrekcja poczt i telegrafów we Lwowie. Nowy to i godny wdzięcznego uznania dowód ze strony Szan. Dyrekcji zrozumienia celów Związku i chęci niesienia pomocy w trudnej jego działalności, która wszystko stwarzać musi niemal z nowego, a szczególnie w dziedzinie statystyki, tego najwymowniejszego a tak u nas lekceważonego sprawdzianu dla ruchu i rozwoju naszych zdrojowisk i uzdrowisk.

Zestawienie tego obrotu pieniężnego pocztowo-telegraficznego posłuży Związkowi do szerzej zakreślonej pracy statystycznej o wzroście sezonów kąpielowych i dochodowości zdrojowisk, stanowiąc niezawodnie ledwo jedną tylko część ogólnego obrotu pieniężnego, do którego lwia część wpływa wprost, jako przywożona przez kuracjuszków na miejsce go-tówka własna.

Aby choć w przybliżeniu dać o tym ruchu pojęcie, zestawiamy tu jego cyfry z trzech lat ostatnich w ogólnych sumach obrotu pocztowo-telegraficznego wewnętrznego i zewnętrznego podług urzędowych danych dostarczonych nam ze strony lwowskiej C. k. Dyrekcji poczt i telegrafów.

I tak w **Krynicy** wynosił ten obrót w 1910 r. 972.440 kor. w 1912 r. 1,118.354 kor., zaś w **Zakopanem** w 1910

Szczawnica: Dolina Cerczu.

Dr. Stanisław LEWICKI

b. asystent kliniki chorób kobiecych

ordynuje od 15 maja

W KRYNICY

WILLA POD TRABKA.

W SZCZAWNICY

ordynuje

przez lato jako lekarz zakładowy

Dr. Kalikst Włyński

(przez zimę w ARCO Tyrol południowy).

Dr. JAKÓB RUDÖRFER

były lekarz szpit. powsz. w Wiedniu

ordynuje w sezonie

W Truskawcu

roku 1,349.237 kor., w 1912 r. 1,842.747 koron, zatem Zakopane łącznie z Krynicią dało w obrocie 1912 roku prawie trzy miliony koron, co wraz z trzykroć większą sumą przywiezionych osobiście przez przyjezdnych pieniędzy dosięgło co najmniej dziesięciu milionów koron w jednym roku. Dodajmy do tego zestawione urzędowo obroty Iwonicza, Lubienia, Rabki, Rymanowa, Szczawnicy, Truskawca, Żegiestowa, Jaremcza, a nadto niezestawione z kilkudziesięciu jeszcze miejscowości tak leczniczych (Kosów, Niemirow, Morszyn, Delatyn, Szkło, Swoszowice, Pustomyty, Krościenko, Nowosielce szlacheckie), lub klimatycznych i letnisk jak Zawoja (1.000 osób), Poronin, Piwniczna, Rytro, Mikuliczyn, Skole, Tatarów, Hrebenów, Worochta, Peczeniżyn i t. d. i t. d. — a nie pomylimy się, podając w przybliżeniu roczny obrót pieniężny w naszych zdrojowiskach i uzdrowiskach na 100 milionów koron wraz z obiegiem pieniężnym na kolejach krajowych, nie licząc jeszcze kosztów obrotowych samych zakładów leczniczych.

Suma ta dorocznego obiegu chyba nie do pogardzenia dla kraju tak mało uprzemysłowionego jak Galicja. Jakże szybko możnaby ją podnieść o połowę a nawet zdwoić, gdyby zdrojowiska nasze i uzdrowiska zdobyły nareszcie te urządzenia higieniczne, lecznicze i kulturalne, które dzięki opiece i pomocy dotyczących rządów i krajów otrzymały już dawno i otrzymują ciągle „bady“ i „luftkurorty“ zagraniczne a specjalnie niemieckie.

Bo nie masz bardziej produktywnych wkładów jak w zdrojowiska i uzdrowiska.

Stwórzmy zatem na inwestycje dla nich nieodzowny kredyt przez zgłoszenia dobrze procentujących się udziałów w organizującym się właśnie Galicyjskim Akcyjnym Banku zdrojowisk, a otworzymy dla kraju nowe, niewyczerpane źródła dochodów, wzbogacających z roku na rok progresywnie całe społeczeństwo.

Dr. J. B.

W sprawie ujmowania źródeł mineralnych.

Nadsyła nam z Krakowa Prof. Dr. Marchlewski z Krakowa z prośbą o zamieszczenie cenne uwagi następujące:

»W dyskusji nad odczytem p. inż. O. Nadolskiego, pozwoliłem sobie poruszyć sprawę, która ma ogólniejsze znaczenie; mianowicie zwróciłem uwagę na trudności, które mogą przeszkadzać zastosowaniu jedynie racjonalnego postępowania przy ujmowaniu źródeł, t. j. dotarcia do skały wododajnej. Miałem na myśli takie przypadki, gdy źródło bije na granicy obcego terytorjum i dotarcie do skały z tego punktu napotyka na trudności. W opinii p. prelegenta najnowszy projekt ustawy wodnej stara się usunąć tę zależność właściciela zdrojowiska od sąsiadów przez stworzenie rejonów ochronnych. Sądzę, że w interesie naszych zdrojowisk powinien by zabrać w tej sprawie głos jeszcze prawnik, czy ustawa wodna dzisiejsza lub projektowana dopuszcza w takich razach wyłączenia?

Prof. Dr. L. Marchlewski.

Z piśmiennictwa i wydawnictw.

Zdrownictwu naszemu poświęcony został wyłącznie Nr. V. »Zdrowia«, organu warsz. Twa higienicznego. Wielce interesującą treść rozpoczyna artykuł wstępny od redakcji p. t. »W przeddzień otwarcia sezonu w naszych zdrojowiskach« poczem szereg dalszych prac stanowi jakby monografię Ciechocinka, na którą złożyły się prace tamtejszych lekarzy zdrojowych; zatem Dr. I. Dembicki omawia »Czynniki lecznicze naturalne, urządzenia techniczne, warunki higieniczne i zdrowotne Ciechocinka«, Dr. H. Ruppert: »Wskazania i przeciwwskazania do stosowania kąpiei solankowych i kwasowęglowych«, Dr. F. Arnstein: »Obecny stan Ciechocinka pod względem balneologicznym i leczniczym«, Dr. K. Ciągliński »Oddział elektrotechniczny w Ciechocinku«, Dr. Z. Grudziński: »Oddział wodolecznicy«, Dr. H. Ruppert: »O kanalizacji w Ciechocinku i „O działalności ciech. spółki budowlanej«, wreszcie Dr. A. Pyrz kończy »Odezwą do właścicieli dworów i mieszkań w Ciechocinku.

Powinszować możemy Ciechocinkowi tak umiejętności i wyczerpujących referatów, a nadewszystko redakcji »Zdrowia« zasługi

ZAKŁAD DIETETYCZNY W KRYNICY Dra SKÓRCZEWSKIEGO

otwarty od 15 maja do końca września

100 pokoi gościnnych, 2 sale jadalne, czytelnie, werandy. — 10 morgowy park. — Kanalizacja. — Wodociągi. — Oświetlenie elektryczne. — Leczenie dietetyczne. — Pracownia chemiczno-mikroskopowa. — Leczenie elektryczne, prądy o wysokim napięciu, arsonwallizacja. — Kąpiele czterokomorowe. — Kąpiele świetlne. — Kąpiele gorącym powietrzem. — Roentgen. — Kąpiele słoneczne. — CENY UMIARKOWANE.

Wobec spodziewanego przepełnienia zakładu uprasza się porozumieć uprzednio z zarządem Zakładu pod adresem

Dr. SKÓRCZEWSKI, KRYNICA.

== MLECZARNIA PRZEWORSKA ==
A. Ks. LUBOMIRSKIEGO i ST. Hr. MYCIELSKIEGO
WE LWOWIE, UL. POLNA 25 — POLECA

MASŁO DESEROWE

w przesyłkach pocztowych i kolejowych.

NAJLEPSZA WODA STOŁOWA

„BURKUT“

wybitna szczawa alkaliczna, zawierająca bardzo dużo CO₂, o nader przyjemnym orzeźwiającym, kwasowatym smaku, **ułatwia znakomicie trawienie**

działa silnie moczopędnie
stąd bardzo skuteczna

w chorobach nerek, pęcherza i gichcie.

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE!

TAPETY I SZTUKATERYE

poleca

FABRYCZNY MAGAZYN S. WEISSA

LWÓW, UL. SOBIESKIEGO 15.

Wyłącznie z fabryk poza kartelem o 50 prc. taniej, jak z fabryk skartelowanych, oraz wykonuje wszelkie roboty tapicersko-dekoracyjne — po cenach najumiarkowańszych.

- - Wspaniale ilustrowany - -

PRZEWODNIK

po zdrojowiskach, uzdrowiskach i miejscach

== turystycznych ==

po 3 korony

nabywać i zamawiać można

w Biurze Krajowego Związku zdrojowisk i uzdrowisk

we Lwowie, ul. Romanowicza 9.

Po przebudowie

„DOM TOWAROWY BERGERA“**PLAC TRYBUNALSKI L. 1.****już otwarty**i poleca się nadal łaskawym względem
P. T. Publiczności.

około tego bardzo wskazanego wydawnictwa. Przykładem powinno ono być dla innych zdrojowisk i ich lekarzy do ogłaszania prac podobnych, dla tyle koniecznego uświadomienia ogółu lekarzy o wskazaniach leczniczych naszych zdrojowisk i o ciągłym ich rozwoju, a przeto i obowiązku skierowywania do nich ogółu kurasjuszków polskich.

Zasadnicze w tej mierze poglądy Szan. Redakcji »Zdrowia«, wyrażone z taką siłą przekonania stanu lekarskiego w artykule wstępnym, pozwolimy sobie podać w całości w następnym Nrze »Naszych Zdrojów«.

»Ziemia Stryjska« w Nrze 21. zamieściła znamienity artykuł od Redakcji, poświęcony gruntownej ocenie doniosłości ekonomicznej zdrojownictwa dla społeczeństwa i kraju, z uwzględnieniem wskazań i potrzeb ziemi stryjskiej, obfitującej w przyrodzone bogactwa mineralno lecznicze, krajoznawcze, turystyczne, z wnioskiem utworzenia w Stryju specjalnej sekcji jako ogniwa, łączącego ziemię stryjską pod względem rozwoju zdrojownictwa i turystyki z kraj. Związkiem zdroj. i uzdr. we Lwowie. Ścisłej krytyce poddano w tym artykule brak inicjatywy ze strony c. k. rządu, jako właściciela solanek w Dolinie, Bolechowcie i Kałuszu, który nie pomyślał dotąd o wyzyskaniu tych bogactw w kierunku leczniczym. Poddano również krytycznemu omówieniu obecny stan Morszyna-Zdroju, pozostawiający tem bardziej do życzenia, gdy zawiaduje nim Two lekarzy galicyjskich, świadome chyba zadania. Wszystkie te i podobne sprawy ziemi stryjskiej pragnie Redakcja wziąć w opiekę w duchu ogólnej akcji Kraj. Związku zdroj. i uzdr., której nie szczędzi słów uznania, przedstawivszy ją w całokształcie podjętej od dwu lat usilnej pracy.

Zapisujemy z wdzięcznem uznaniem ten pierwszy głos prasy prowincjonalnej, jako dowód zrozumienia doniosłości akcji Kraj. Związku zdroj. i uzdr. i chęci współdziałania z nim. Wierzmy bowiem, że tylko tą drogą wspólnej pracy uda się Związkowi rozbudzić powszechne zainteresowanie w całym społeczeństwie dla zdrojownictwa, jako zapoznanej dotąd dźwigni dobrobytu społecznego i bogactwa kraju.

Wystąpienie »Ziemi Stryjskiej« powinno być zachętą i przykładem dla tylu innych naszych pism prowincjonalnych, które dotychczas nie zajęły odpowiedniego w tej sprawie stanowiska.

Macierz Polska wydała jako ostatni numer swej biblioteki książkę Konstantego Wojciechowskiego p. t. Boleśław Prus. Autor omówił w niej pierwsze obrazki Prusa, wyjaśnił znaczenie humoru w twórczości pisarza, poczem kolejno omówił najważniejsze sprawy, związane z Placówką, Lalką, Emancypantkami, Faraonem, Dziećmi. Jest to rozbiór rzeczowy i estetyczny, ale podany w formie przystępnej dla każdego inteligentnego czytelnika.

Kończą rzecz uwagi o znaczeniu cierpienia według Prusa, o haśle wszechmiłości w jego utworach, o znamionach jego talentu.

Tekst zdobi szereg ilustracji. Całość liczy 127 stron większego formatu cena 1 kor.

Macierz Polska, chcąc uczcić setną rocznicę zgonu wielkiego reformatora szkolnictwa polskiego, wydała książkę p. Michała Rollego p. t. »Tadeusz Czacki i Krzemieniec«. Autor zajął się zarówno osobą znakomitego pedagoga jak i jego dziełem: liceum Krzemienieckiem, a że przedmiot zna doskonale, nie opuścił nic ważniejszego, o życiu zaś młodzieży, o sądach uczniowskich, o gronie nauczycielskiem opowiedział obszernie i zajmująco. Całość obejmuje 8 arkuszy druku większego formatu, tekst zdobią liczne ryciny. Cena 1 Kor. 40 hal.

Macierz polska wydała jako nr. 79 swej Biblioteki Dra Mie-

czysława Gawlika »Dzieje odkryć geograficznych, część II-gą, odkrycia czasów najnowszych«. Książkę zdobi 41 rycin, tekst objaśnia 5 map umyślnie wykonanych. Całość obejmuje 13 arkuszy druku. Cena 1 kor. 50 hal. Do nabycia w Administracji Macierzy Polskiej w Gmachu Sejmowym i w księgarniach.

Wiadomości bieżące.

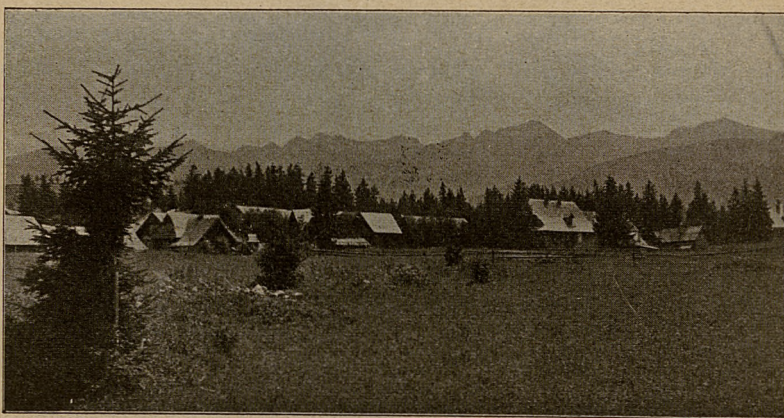
Hojną ofiarę 5000 koron przysłała zarządowi Kraj. Związku zdroj. i uzdr. JW Pani Helena z ks. Sapiehów hr. Stadnicka z Nawojowej, przeznaczając tę sumę na urządzenie pawilonu zdrojowisk i uzdrowisk na galicyjskiej Wystawie Kijowskiej.

Do większej tej ofiary, za którą na tem miejscu wyrażamy najgłębsze podziękowanie, przybyły dwie dalsze a mianowicie od JE. Marszałka kraju, Adama hr. Gołuchowskiego 500 kor., zaś od hrabiny T. 650 kor., które z całą wdzięcznością przyjęte, stanowią łączną sumę 6150 K.

Podjęto też bezpośrednie starania na miejscu w Kijowie przez delegata Związku Dra Łobaczewskiego, aby za tę sumę — nie wystarczającą wprawdzie na budowę własnego pawilonu — uzyskać jednak jeden z budujących się już prywatnych pawilonów dla wystawy zdrojowisk i uzdrowisk galicyjskich. Rokowania w tej mierze, acz nie ukończone do chwili, gdy to piszemy — dojdą, zdaje się do pomyślnego wyniku, o czem interesowani zawiadomieni będą listownie przez Zarząd Związku, zaś szerszy ogół za pośrednictwem ogłoszeń w dziennikach.

W poczet członków Kraj. Związku zdrojowisk i uzdrowisk przystąpili: Gal. Oddział c. k. Twa Białego Krzyża we Lwowie, Dobiesław Mierzwiński, dyrektor banku i właśc. dóbr w Kijowie, Tadeusz Makowiczka, publicysta we Lwowie, Silberstein & Holzer, Spółka z ogr. poręką w Krakowie, August Pohle, dyrektor fabryki kwasu węglowego Fränzel i Sp. we Lwowie, Zarząd Twa Szkoły im. Staszica (A. Prauss) w Zakopanem.

Przedstawicielstwo Związku zdrojowisk u JE. Namiestnika Korytowskiego jawiło się na posłuchaniu w d. 29 bm. w osobach posła Dra Tertila, mec. Dra Westreicha, Dra Łobaczewskiego i Dra Bandrowskiego, J. E. Pan Namiestnik przyjął delegację nader łaskawie a okazawszy żywe zainteresowanie dla żywotnych spraw i zadań Związku odnośnie do ich doniosłości dla kraju przyrzekł swą zyczliwą opiekę.

Poronin: Widok Tatr z Poronina.

Fot. Dr. R. Kordys.

Kuracyjne szynki, higieniczne wędliny

poleca dla letnisk i zdrojowisk

Elektryczna fabryka wyrobów masarskich Krajowego związku dla zbytu bydła we Lwowie

Adres zamówień ul. Zimorowicza 20. Telefon międzymiastowy l. 65. Sklepy we Lwowie: Rynek l. 10, ul. Kościuszki l. 1.

Delegatami do Komisji zdrojowych mianował Wydział krajowy z pośród przedstawionych przez Kraj. Związek zdroj. i uzdr. kandydatów na okres do końca roku 1915: Dra Wacława Wnuczka Łobaszewskiego dla Rabki, Dra Juliusza Bandrowskiego dla Lubienia, Dra Adama Wnuczka Łobaczewskiego dla Swoszowic i Dra Jana Woytkowskiego dla Rymanowa-Zdroju.

Do komisji zdrojowej w Truskawcu na przeciąg trzech lat (do końca roku 1915) zamianowani zostali delegatami: ze strony namiestnictwa Seweryn Semler, radca namiestnictwa i kierownik starostwa w Drohobyczu, ze strony Wydziału krajowego Dr. Władysław Szajna, adwokat krajowy w Drohobyczu.

Członkami Komisji zdrojowych zamianował Wydział Krajowy: Dra Millera inspektora sanitarnego dla Iwonicza, zaś p. J. Waltera, aptekarza w Krościenku, jako przedstawiciela kraj. Związku zdroj. i uzdr. dla Szczawnicy.

Obowiązki sekretarza kraj. Związku zdroj. i uzdr. w zastępstwie Dra Praschila, bawiącego na praktyce zdrojowej w Truskawcu, objął zastępczo p. Dr. Jan Woytkowski.

Wraz z zgłoszeniami na akcje Galic. Banku zdrojowisk, nadsyłanymi z zaborów, otrzymujemy niejednokrotnie dołączane listy ze słowami uznania i gorącej zachęty dla naszego przedsięwzięcia. Listy te, jako echo opinii społeczeństwa polskiego w zaborach, znacznie głębiej pojmującego doniosłość utworzenia własnymi siłami Banku zdrojowisk przy zapewnionym w przyszłej Radzie nadzorczej udziale przedstawicieli z każdego z zaborów, przechowujemy jako cenny materiał do omówienia w przyszłości. Na razie zamieszczamy poniżej jeden z wielu listów podobnych w dosłownym jego brzmieniu:

Pietniczany, (Podole rosyjskie) dnia 12 maja 1913.

»Do Zarządu krajowego Związku Zdrojowisk i Uzdrowisk we Lwowie, ul. Romanowicza 9.

»W odpowiedzi na list Szanownych Panów z dnia 26. kwiet. datowany odpisuję z opieszczeniem, list ten bowiem nie zastał mnie w domu i czekał powrotu mego.

Wyrażam szczerze uznanie dla myśli przewodniej założenia Związku i celów jego. — Niekorzystanie z bogactw naturalnych kraju, zapoznavanie najlepszych źródeł dla jego ekonomicznego rozwoju uważam za wielkie przewinienie, dla nas tem większe, że w dobie obecnej tylko ekonomicznie silni coś znaczyć możemy i lepszej z czasem przyszłości się dobić. Więc też najszczerze »Szczęść Boże« w pracy dla Związku przesyłam. Acz i w tutejszej dzielnicy wiele grosza trzeba dla najróżniejszej społecznej pracy, zapisy na akcje załączam. Na więcej nie mam możliwości w chwili obecnej; gdyby każdy z Obywateli naszego kraju jeden chociaż udział wpłacił, potrzebna suma wnet byłaby zebrana.

Za pamięć o mnie i zawiadomienie o zapoczątkowanej pracy szczerze wdzięczny jestem Zarządowi i jego Prezesowi.

Zdzisław Hr. Grocholski.

Obowiązujące dla kobiet polskich a uchwalone na ich Zjeździe w Krakowie rezolucje głoszą w trzeciej z nich hasło: »Swoją do swego, po swoje«.

Chcemy wierzyć, że hasło to obowiązywać będzie kobiety polskie również i przy wyborze zdrojowisk, uzdrowisk i letnisk swoich zamiast obcych, zagranicznych badów, a tak samo używania tylko swoich wód mineralnych zamiast obcych.

Hasła bowiem choćby najpiękniejsze nabywają wartości dopiero w czynie.

Po memoria. Z wielu stron kraju zwracają się do nas kuracjusze, skazywani przez lekarzy na wyjazdy do badów zagranicznych, z zapytaniem o równowartościowe zdrojowiska krajowe, których im dotyczący lekarz miejscowy wskazać nie umiał. Przechowujemy cenne te korespondencje na dowód, w jak licznych wypadkach należało tych kuracjuszków zwrócić bez wahania do zdrojowisk krajowych.

Co ciekawsze, że między temi zapytaniem nie brak od osób, pochodzących nawet ze sfer robotniczych, skierowywanych również do »badów« zagranicznych, co wobec ubóstwa tych sfer zakrawa już doprawdy na gorzką ironię.

Organizacja bojkotu wyrobów pruskich odbyła zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 22. kwietnia b. r.

Zagał zebrał przewodniczący, Radca Dw. Dr. Rydygier, poczem wiceprezes p. Franciszek Garczyński przedstawił szczegółowo działalność Organizacji w roku ubiegłym. Cele Organizacji tej są podobne do celów naszego Związku, a różnica leży chyba tylko w przedmiocie, którym dla nas jest przemysł zdrojowy, zaś dla Organizacji bojkotowej przemysł krajowy wogóle.

--- Zakład --- wodołeczniczy Dra Żurakowskiego W TATAROWIE n. P. (Galicja),

Stacja kolei i poczta Tatarów. Kąpiele, mięsienie, elektryzowanie, gimnastyka, dyety, kąpiele słoneczne i powietrzne. (Prospekty wysyła Zarząd opłatnie).

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU TKACKIEGO

Stowarzyszenie zarejestr. z ogr. poręką

we LWOWIE, ul. Z. Chrzanowskiej l. 12

zbiorowa organizacja wszystkich stowarzyszeń tkackich w kraju, poleca wszelkie wyroby tkackie jak:
plótna wszelkiego rodzaju, sukna, koce itd.

Ceny konkurencyjne, towar doborowy!

: PRACOWNIA : FOTOGRAFICZNA Kazimierza Skórskiego

LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 9

Wykonuje zdjęcia portretowe w pracowni i w prywatnych mieszkaniach. Przeźroczka do projekcji świetlnych obrazów. Reprodukcyjne obrazów, map, rzeźb i t. d. — Przyjmuje do wykończenia roboty amatorskie, a dla wygody tychże salon do zdjęć i osobna ciemnia do dyspozycji bezpłatnie. — Na ządanie wysyłam cennik robót technicznych.

Magazyn gorsetów, rękawiczek i bandaży

pod firmą **I. SCHREIBER, Lwów, Hetmańska 6**

znany zaszczytnie w mieście i na prowincji ze swej sumienności i dobroci towarów, specjalnie rękawiczek i gorsetów, podaje do wiadomości liczniejszej klienteli, że po niedawnym pożarze otwiera znowu składy swoje i przypomina się P. T. Publiczności.

Zakład zdrojowy w Galicji. ::

KRYNICA

Zakład zdrojowy w Galicji. ::

W Karpatach 600 m. n. p. m. Klimat podalpejski, las szpilkowy, wysokopienny. Środki lecznicze: Zdroje: Zdrój główny, Słotwinka, Józefa i Karola. Silne szczawy, wapienno-magnezowo-żelaziste. Kąpiele mineralne, bardzo obfite w kwas węglowy wolny. Kąpiele borowinowe. Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego. Kąpiele rzeczne, elektryczne, słoneczne. Leczenie radiogenowe. Zakład wodołeczniczy. Wody mineralne, miejscowe i zagraniczne. — Sezon kąpielowy od 15. maja do 10. października. W maju i czerwcu są ceny kąpeli i mieszkań w domach skarbowych o 15%, zaś w miesiącu wrześniu o 25% niższe. — Prospekty wysyła bezpłatnie.

C. k. Zarząd zdrojowy.

Woda Krościeńska

.. najskuteczniejsza i najtańsza ..

zastępuje w zupełności

wody: Selters, Ems, Vichy, Gleichenberg.

Hamaki, krokiety, kręgle, kule z drzewa „Lignum-Sanclum“, piłki nożne, „Lawn-Tennis“, Rakiety :::::
 — — — — — poleca najtaniej

**ŁUDWIK
HOSZOWSKI**

**GŁÓWNY SKŁAD FARB I MATERJAŁÓW.
 ——— LWÓW, AKADEMICKA L. 3. ———**
 Cenniki ilustrowane bezpłatnie!

To też w dowód naszej sympatii wziął udział w Walnym Zgromadzeniu reprezentant nasz, Dr. Wacław Łobaczewski.

Miło nam zanotować, że wśród dyskusji podniesiono ze szczególnym uznaniem działalność Kraj. Związku zdroj. i uzdr. w szczególności zaś przedsięwzięcie Banku Źdrowisk i sfinansowanie go kapitałem wyłącznie polskim.

Najlepszym zaś wyrazem uznania dla pracy Związku zdroj. i uzdr., był wybór Dra Łobaczewskiego do prezydium Organizacji bojkotowej.

Zaznaczamy, że Organizacja bojkotowa subwencjonuje miesięcznik »Bojkot«, który w wysokim stopniu przyczynia się do uświadomienia społeczeństwa w kierunku popierania swego wytwórstwa.

Najbliższy t. j. czerwcowy numer »Bojkotu«, poświęcony będzie specjalnie zdrojownictwu; nadarza się zatem sposobność dla naszych lekarzy, właścicieli will, restauratorów i kupców do skorzystania ze sposobności i przypomnienia o swoim istnieniu w dziale ogłoszeniowym tego numeru »Bojkotu«. Adres administracji »Bojkotu« Lwów, ul. Chorążczyzny l. 11 a.

Posiedzenie inauguracyjne na otwarcie sezonu zdrojowo-kąpielowego poświęcił Wydział balneologiczny Warsz. Twa higienicznego.

Przewodniczący, Dr. Józef Jaworski, w przekonującym przemówieniu zalecał korzystanie ze zdrojowisk i uzdrowisk krajowych, których posiadamy bardzo wiele w Królestwie Polskim, w Galicji, tudzież w ziemiach, polskich nieco dalej na wschód posuniętych. Zaznaczył przytem, że wszystkie one dążą stopniowo, a niektóre coraz pośpieszniej, do poprawy warunków zdrowotnych i komfortowych.

Na wezwanie przewodniczącego obecny na zebraniu Dr. Gliński, dyrektor zakładu Nałęczowskiego, pokrótce przedstawił postępy w ostatnich czasach, przez Tow. poczynione: kanalizację, kąpiel elektryczną, kąpiele słoneczne, powiększenie parku przez zakup 8 włók, Dr. zaś Marjan Jakowski, członek zarządu dodał, że istnieje zamiar pobudowania na tej nowej części Zakładu nowego domu zdrojowego, co, dzięki nowo zyskanym siłom i środkom, zapewne niebawem nastąpi.

Prof. Dr. Jan Prószyński opowiadał o postępkach Krynicy, doprowadzeniu kolei do samego uzdrowiska, ujęciu dawniej zaniedbanych źródeł, urządzeniu granitowych łóżysk dla potoków, zwiększeniu ilości wód i kąpeli.

Dr. Jaworski wspominał też o Pohulance, uroczem uzdrowisku nad Dźwiną, w doskonałych warunkach położonem.

Krótkość czasu nie pozwalała na bardziej wyczerpujące wskazania. Byłoby pożądanem, aby właśnie w tej porze wiadomości o zdrojowiskach i uzdrowiskach były szerzej rozpowszechniane. Dałoby to bez wątpienia podstawę do korzystania z nich i zaoszczędzenia wydatków na wyjazdy kuracyjne za granicę, a i ci, którzy na te wysiłki zdobyć się nie mogą, zdołaliby zapewne w tych miejscowościach szukać poprawy zdrowia, odpoczynku i wzmocnienia sił wyczerpanych.

Tymże duchem przyjęty był referat Dr. Ignacego Grundzacha, w którym autor wykazując brak dostatecznego naukowego uzasadnienia działania wód mineralnych i wyrażając zdanie, że często skuteczność działania ich wynika z towarzyszących picciu wód warunków diety, zwiększenia ruchu i t. p., zalecał większą przy stosowaniu picia wód ogólną i pewną wstrzemięźliwość. Naturalnie — jak zawsze w lecznictwie — zdrowie pacjenta powinno być głównym celem i zadaniem lekarza. W obszernej nad tym przedmiotem dyskusji Dr. Józef Prószyński podnosił jednak znaczenie soli mineralnych, których wody są roztworami, znaczenie działania promieniotwórczego i t. p., zalecając pilne badanie chemiczne i fizjologiczne dla dokładniejszego wyjaśnienia wpływu działania wód mineralnych.

Wybory do Prezydium Warsz. Twa higienicznego powołały na prezesa Dra Józefa Polaka, na wiceprezesa Dra Jana Bączkiewicza, na sekretarza Dra Witosława Dąbrowskiego, na skarbnika Dra Jakóba Sz wajcera.

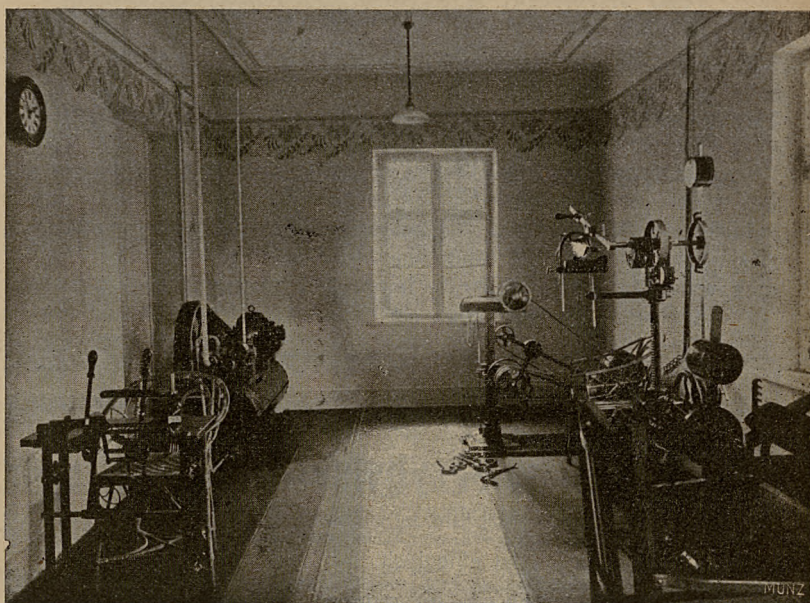
Warszawskie Biuro informacyjne zdrojowisk i uzdrowisk przy tamtejszem Twie higienicznym rozpoczęło z nadchodzącym sezonem działalność swoją. »Niestety, zdrojowiska nasze — jak pisze warsz. »Zdrowie« — zwłaszcza galicyjskie, świecą swą nieobecnością w Biurze. Na posiedzeniu Rady Warsz. Tow. Hyg. w d. 31/I r. b. wraz z pp. Delegatami Krajowego Związku zdrojowisk i uzdrowisk we Lwowie, którzy bawili u nas w sprawie Banku zdrojowisk, przewodniczący Dr. W. Dąbrowski, członek Rady W. T. H., w wymowny sposób przedstawił korzyści przystąpienia zdrojowisk do Biura informacyjnego oraz straty, jakie wynikają dla zdrojownictwa naszego, gdy zgłaszający się potrzebnych informacji otrzymać nie mogą, zarządy jednak zdrojowisk galicyjskich najwidoczniej są zdania, że chorzy z tej części kraju, zamierzający się tam udać, informacji żadnych nie potrzebują. Chyba aż nadto wymowne uwagi.

Polskie Two Balneologiczne odbyło d. 6. z. m. walne zebranie członków pod przew. Prof. Dra Pareńskiego. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania i przyjęciu sprawozdań skarbnika, redaktora i komisji kontrolującej omówiono wyniki ankiety w sprawie wydzierżawienia Krynicy, druku nowych rozbiórów wód krajowych, program przyszłego Zjazdu i t. p.

Do Zarządu wybrani: prezesem prof. Dr. Pareński, sekretarzem Dr. Zanietowski, redaktorem Dr. Frąckiewicz, nadto pp. Dr. Aronson, Dr. Cercha, Dr. Lang, dyr. Mazurkiewicz, Dr. Pelczar, Dr. Piotrowski i Dr. Wąsowicz.

Instytut wód mineralnych w Wilnie otwarty został na w randzie w Cieleńniku, gdzie się mieści kawiarnia »Bronisława«, dla picia wód, wydawanych w godzinach rannych na kufelki, w ilości przez lekarzy kuracuszom przepisanej i ogrzanej do właściwej temperatury.

Lekarze wileńscy powitali otwarcie tej instytucji z dużym uznaniem, jako nie tylko potrzebnej, ale nawet niezbędnej w Wilnie, gdzie bezwątpienia wiele jest osób, nie mogących wyjechać na kurację do zdrojowisk i zmuszonych pić wody lecznicze na miejscu w domu.

Lubień: Instytut Zanderowski.

**ELEKTRYCZNA FABRYKA
I SKŁAD WĘDLIN**

FR. ICHNIOWSKIEGO

:: LWÓW ::
ul. Zimorowicza 1
(róg Akademickiej)

po leca: SZYNKI

i wędliny najlepszej jakości — **Kupcom możliwy opust.** — Wysyłka na prowincję odwrotnie. Telef. 427.

Ajencja pośredniczy w kupnie i sprzedaży dóbr, kamienic, will, parcel i t. d., przeprowadza wszelkie transakcje, dzierżawy, zamiany majątków we Lwowie i na prowincji. Poleca we Lwowie około 800 kamienic ----- w różnych częściach miasta -----

KONCESJONOWANA GALICYJSKA AJENCJA
— — sprzedaży realności i dóbr ziemskich — —
„METEOR“
JÓZEFA PICHOCKIEGO i SKI
LWÓW UL. WAŁOWA L. 27 PARTER TEL 1315

Ajencja lokuje bardzo **koruptnie kapitały** na hipotekach miejskich i majątkach ziemskich. Wszelkie transakcje załatwia **uczciwie i bez** **wyzysku.** Udziela chętnie i **bezpłatnie** wszelkich ----- **informacji.** -----

Śmiemy jednak zapytać, czy lekarze wileńscy wpłynęli na przedsiębiorstwo instytutu pod względem zaopatrzenia go w rodzime wody mineralne a specjalnie galicyjskie jak Szczawnickie, Krynickie, Krościeńskie, Rymanowskie, Rabczańskie, Iwonickie i Wysowskie, ileż tego rodzaju wód niema ani Królestwo Polskie, ani Litwa, przeto ze wszech miar wskazaniem jest, by nie zastępować ich obcemi a specjalnie niemieckimi w Wilnie, liczącem przeszło 100.000 Polaków.

Tysiąc koron w darze na budowę Sanatorium w Szczawnicy, ofiarował krajowemu Ognisku nauczycielskiemu, w czteroletnią rocznicę istnienia firmy, oraz z powodu objęcia interesu po św. Józefie Iwanickim (głów. skład maszyn we Lwowie i filia w Krakowie) syn tegoż Józef, Stefan Iwanicki.

Ponadto nowy właściciel, pomny słów swojego ojca, który przy pomocy patriotycznego nauczycielstwa usuwał krążących po Galicji, wrogich narodowi naszemu, agentów pruskich, a który przekazał i w testamencie zaznaczył, że w znacznej części powodzenie swojej firmy zawdzięcza życzliwości nauczycielstwa ludowego, zobowiązał się wypłacać stale dwa razy do roku 10 proc. z dochodów na utrzymanie wymienionego sanatorium.

Za dar, oraz za tak szlachetne zobowiązanie się dla celów humanitarnych Wydział »Kr. O. N.« składa ofiarodawcy serdeczne podziękowanie. **M. Budzanowski** **A. Majerski**
sekr. prezes.

Zakład kąpielowy w Delatynie rozpoczyna sezon w d. 10-tym czerwca. Małe to opóźnienie tegoroczne, łatwe do przebaczenia, ile że spowodowała je korzystna zmiana w dzierżawie zakładu, którą zarząd gminny powierzył na szereg lat p. Zofji Tabińskiej, smutne poczyniwszy doświadczenia na poprzednich niepowołanych dzierżawcach.

Spodziewać się należy, że zmiana ta odbije się korzystnie nie tylko na sezonie obecnym, ale wogóle na rozwoju Delatyna.

Pierwsza lista gości w Krynicy zapisuje 407 osób w pierwszych dniach sześcioletniej tj. od 15 do 21 maja. Wśród gości z Królestwa Polskiego wymienia lista lekarza z Warszawy Dra Wład. Więckowskiego

Teatr artystyczny w Krynicy pod dykcją p. Dantego Baranowskiego, znanego zaszczytnie krytyka i artysty dramatycznego, grywać będzie przez cały czerewiec. Wiadomośc ta ucieszy niewątpliwie kuracjuszy, przebywających w Krynicy w sezonie pierwszym, którzy do tej pory pozbawieni duchowych rozrywek, będą mogli podziwiać zespół poważny w szeregu sztuk najnowszych.

Teatr artystyczny, jak wiadomo, przez miesiące zimowe grywał z dużym powodzeniem z Zakopanem, zjednując sobie uznanie publiczności oraz krytyki, która zarówno w organie miejscowym »Zakopane« jak i w korespondencjach dziennikarskich zawsze z pełnem wyrażała się uznaniem o imprezie i jej kierunku.

Z Połagi donoszą nam, iż sezon kąpielowy rozpocznie się tam 10 czerwca, tj. z nastaniem już ciepła. Przybyło kilka nowo-wybudowanych will drewnianych. Przygotowania do sezonu na ukończeniu.

Towarzystwo miłośników Połagi, organizując tam własne muzeum krajoznawcze,

zwraca się do swych członków i osób, sympatyzujących z zadaniami Towarzystwa, z prośbą o nadsyłanie do tego muzeum kolekcji i okazów ze wszystkich działów przyrody i etnografii, jak również pamiątek historycznych i osobliwości godnych zachowania.

Warsztaty Feliksowej hr. Tyszkiewiczowej w Poładze wyrabiają: materiały wełniane na ubrania, kostjomy, koce, dery i pledy.

Prospekty Połagi, tudzież wszelkie bliższe wskazówki udziela Biuro informacyjne Kraj. Związku zdroj. (Romanowicza 9).

W Truskawcu bawiła w dniach 13. i 14. maja wycieczka alumnów lwowsk. Seminarjum łącz. pod przewodnictwem wicerektora ks. Piotra Weredyńskiego. Wycieczka, w której wzięło udział 20 pastoralistów, zwiedziła po drodze miasto Stryj, podejmowana tamże ze staropolską gościnnością przez miejscowego dziekana ks. Cislę. Od Stryja towarzyszył wycieczce lekarz zdrojowy, Dr. Praszil, udzielając po drodze wyjaśnień o stale podnoszącem się zdrojowisku, na dworcu zaś w Truskawcu witał przybywających dyrektor Zakładu, p. Teodorowicz. Dzięki uprzejmości współwłaściciela zdrojowiska p. Jarosza znalazła wycieczka pomieszczenia w hotelu zakładowym. Zaraz po przybyciu zwiedzili klerycy część Zakładu, zaś nazajutrz po nabożeństwie w miejscowym kościełku, w czasie którego dokonali zespół alumnów odśpiewał choralne pieśni, zwiedziła wycieczka resztę Zakładu, poczem podążyła do pobliskich Tustanowic i Borysławia, gdzie gościnny dyrektor De la Vaux, ułatwił jej zwiedzenie kopalń i szybów wybuchowych. Przed powrotem do Lwowa mieli alumni sposobność zwiedzenia również warzelni soli w pobliskim Stebniku.

Sprawę tej wycieczki, jako nowość zainicjowaną przez łącz. rektorat lw. Seminarjum duchownego w osobach s. p. ks. infułata Lenkiewicza i ks. Weredyńskiego, podnieść musimy z tem większem uznaniem, ileż ta poglądowa wycieczka obok czysto turystycznego, posiada również dydaktyczny, a w następstwie i praktyczny rezultat. Klerycy lwowscy bowiem obznajomieni zostali już w czasie ubiegłej zimy z zasadami ogólnej higieny oraz pouczeni o niesieniu pierwszej pomocy — w całym cyklu kursów samarytańskich, znakomicie prowadzonych przez st. lekarza sztabowego Dr. Gidlewskiego.

Ten godny naśladowania przykład zaleciłoby należało wychowawcom wszystkich zakładów teologicznych w kraju.

W Pustomytach rozpocznie się sezon kąpielowy ze znacznem opóźnieniem, gdyż dopiero 14. czerwca. Czemu? Zakład w Pustomytach o pół mili zaledwo od Lwowa oddalony, o wybornych połączeniach kolejowych, powinien wcześniej zacząć sezonem uprzedniać leczenie się kuracjuszom lwowskim, mogącym tam codziennie dojeżdżać. Umiarkowane ceny kąpiei tamtejszych i mieszkań powinny przysporzyć Pustomytom klienteli mniej zamożnych, dla których wskazane kąpiele siarczane i borowinowe. W zakładzie są do wynajęcia pokoje umeblowane i mieszkania dla rodzin. Restauracja i bufet na miejscu.

Zakopane uzyska oświetlenie elektryczne jeszcze w tym sezonie, przynajmniej na ulicach; w ślad zatem pójdzie już łatwiej i oświetlenie domów.

Nadzw. walne zgromadzenie Twa tatrzańskiego uchwaliło w możliwie najkrótszym czasie rozpocząć budowę nowego gmachu dla muzeum im. Chałubińskiego w miejscu, położonem przy Kru-pówkach, między Dworcem tatrzańskim a szkołą zawodową, podług planu arch. p. Fr. Międzyńskiego z Krakowa kosztem 100.000 koron. Fasada gmachu ma być dziełem M. Witkiewicza.

W Ciechocinku doroczny Złot wioślarzy wyprzedził tego roku o 10 dni otwarcie sezonu, wnosząc do przygotowanego na przyjęcie gości zdrojowiska przedsmak ożywienia kąpielowego.

FRANZENSBAD

Dr. Stanisław Przybylski

b. Asyst. klin. chir. i położn.-ginekol. Uniw. Jag. w Krakowie

ordynuje jak lat ubiegłych

„Palace-Hotel“, wejście od Kirchenstrasse.

I. DREXLER & SYNOWIE

LWÓW, PL. KATEDRALNY 2.

TELEFON Nr. 1121.

Polecają:
Kompletne
wyprawy
ślubne.
Piótna, ze-
firy, chiff-
ony, perka-
le.
Kołdry.
Materace.
Wkładki
(własnego wyrobu)
Drelichy.
Dreliczki li-
bertyne.

Polecają:
Pończochy.
Skarpety.
Bielizna
damska, mę-
ska, dziecięca
i dla niemowląt
z higienicznej
materji —
„TETRA“.
Dywany
Portjery
Kapy.
Wyprawki
studencie.
Cenniki
opłatne

**MOTYLE, OWADY, MEDALE MONETY
MARKI POCZTOWE UŻYWANE**
wszystkich państw

najtaniej
dostarcza
--firma--

EUGENIUSZ A. SZCZERBAN

Lwów ul. Ruska 18

najstarszy konce-
sjonowany handel
marek we Lwowie

Przybyło do 50 wioślarzy z Warszawy, Płocka i Włocławka, nadto delegaci z Poznania i Kruszwicy nad Gopłem. Przybyły również poraz pierwszy delegatki klubu wioślarskiego w strojach sportowych. Po wspólnym obiedzie w sali hotelu Müllera wyruszone długim korowodem pod Czerwony Krzyż nad Wisłą, gdzie rozegrano regaty na wytkniętym torze przestrzeni 2000 metrów z zakrętami, rozgrywając na czas biegi.

Na ośmiowioślowce stanęły 2 osady, z których zwyciężyła osada pod sterem naczelniczki przystani, p. St. Hahnówny, wioślarze: J. Jakubowski, W. Danielewicz, L. Godlewski, J. Matyskiewicz, J. Lange, L. Nalaskowski, W. Tycner, A. Wójcik, robiąc czas 6 min. 48 sek. i bijąc o 32 sek. przeciwną osadę pod sterem p. Wandy Hersówny. Na łodzi na cztery krótkie wiosła stanęły również dwie osady, z których zwyciężyła osada pod sterem p. J. Bojańczyka, wioślarze: J. Langner i W. Tomaszewski, robiąc czas 9 min. 36 sek. i bijąc przeciwną osadę pod sterem p. L. Nalaskowskiego.

Wieczorem wszyscy uczestnicy znaleźli się w teatrze miejskim, gdzie grono amatorów odegrało na rzecz zakładów dobroczynnych ciecocińskich z prawdziwym talentem »Majstra i czeładnika«, oraz »Werbła domowego«.

Sezonowy teatr miejscowy objął p. H. Klimontowicz, który i w r. z. prowadził tę scenę ku ogólnemu zadowoleniu.

Kierownictwo artystyczne objął utalentowany artysta, p. Tadeusz Pol, batutę kapelmistrza p. Jan Lasocki.

Zespół złożony z 50 osób i własnej orkiestry, tworzą między innymi, pp. Horbowska, Ochmańska, Biskupska, Różańska, Galińska, Bogdanowiczówna, Czerska, Pol, Klimontowicz, Kozłowski, Prohaska, Zborowski, Szelański, Norski i t. d.

Początek sezonu teatralnego d. 30. b. m.

W Solcu i Busku utworzono na sezon kuracyjny od 20. b. m. do d. 20. września czasowe biuro telegraficzne, przy którym dokonywane będą wszelkie manipulacje pocztowe.

Lawiny w Tatrach spadały w ubiegłym tygodniu często za Czarnym Stawem przy echach z daleka dolatującego szumu.

O wycieczce litewskiej do zdrojowisk galicyjskich, zamieścił onegdaj »Kurjer litewski« nader zachęcającą wzmiankę z podaniem planu wycieczki i adresu dla zgłoszeń do niej, ku czemu zachętą będzie wiadomość o uzyskaniu przez Związek zdroj. i uzdr. 30 % zniżek na kolejach galicyjskich.

Pierwsza jaskółka z badań zagranicznych pojawiła się onegdaj w »Gazecie Wieczornej« aż z Gesäuse z pod Celowca wysławiająca owo Gesäuse pod niebiosą z dopiskiem »Jakże inaczej u nas!« i z łaskawem przyznaniem »a wszak i my mamy okolice co najmniej tak piękne jak »Gesäuse«, — z którymi jednak anonimowy korespondent pogajdził dla... »Gesäuse«!

Treść Nr. 11: O przedstawicielstwo w Sejmie krajowym. — Dr. Apolinary Tarnawski; Przyrodolecznictwo, słońce, powietrze, ruch, woda, uzdrowiska a zdrojowiska i higiena osobista. (C. d.) — Sprawozdanie administracyjne Kraj. Związku zdroj. i uzdrowisk. (C. d.) — Dr. Juliusz Bandrowski: Obrót pieniężny w naszych zdroj. i uzdrowiskach. — Prof. Dr. Marchlewski: W sprawie ujmowania źródeł mineralnych. — Z piśmiennictwa i wydawnictw. — Wiadomości bieżące. — 5 ilustracji.

KONKURS.

W gminie Krynica Zdrój jest zaraz do obsadzenia posada LEKARZA GMINNEGO z płacą roczną 1000 koron.

Termin wnoszenia udokumentowanych podań upływa z dniem 15 czerwca 1913.

Krynica Zdrój, dnia 14 maja 1913.

Kierownik Tymczasowego Zarządu gminy
DEMBIŃSKI.

„GIEWONT“ Pierwsza krajowa fabryka
artystycznych kilimów

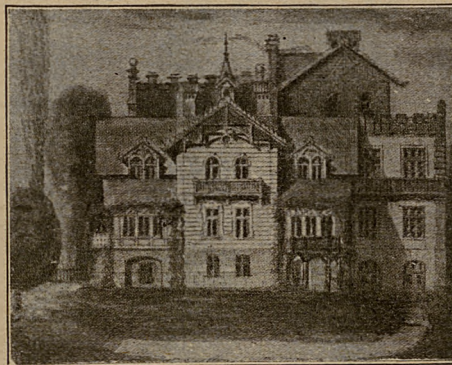
LWÓW, GRUNWALDZKA 12.

Wyrabia piękne portjery, lambrakiny, lamperje, narzuty na otomany, przykrycia na stoły, dywany na podłogi, wszelkie ozdoby na ściany i t. p. rzeczy artystycznej wartości i wielkiej trwałości. Zamówienia wykonuje się szybko i tanio według żądanych wzorów i we wszelkich żądanych rozmiarach. „GIEWONT“ ma wzory własne prawnie chronione.

LEOPOLD REISS

Architekt i upoważniony budowniczy

WE LWOWIE, BIURO: ul. Akademicka L. 26 — Telefon 1178.

Szkoła-Sanatorium

Dra J. NIEMCA

WE LWOWIE

UL. PEŁCZYŃSKA 28

Realne gimnazjum i szkoła ludowa z prawem publiczności.

Willi w ogrodzie na wzgórzu. — Terasa astronomiczna. — Terasy do nauki na wolnym powietrzu. — Sala

gimnastyczna — Ogród szkolny. — Czarujący widok na pola, ogrody, wzgórze Parku Kilińskiego.

**PRACOWNIA KILIMÓW i
DYWANÓW WSCHODNICH**

ZOFII GORECKIEJ

WE LWOWIE PRZY ULICY MĄCZNEJ L. 20

ma na składzie kapy, kilimy ściennie i portjery, przyjmuje też wszelkie zamówienia w zakres ten wchodzące. — — — — —

Kupujemy wyłącznie
tylko konserwy
wyrobu krajowego

**Fabryki konserw
ZYGMUNTA RUCKERA we Lwowie
Spółki z ogr. odp.**

Biuro centralne Lwów, 3 Maja l. 19, w Banku przem.

Cenniki na żądanie darmo i opłatnie.
Zamówienia skutecznie się odwrotnie.

**P. T. Lekarze chorób skórnych i ko-
biecych** raczą zwrócić uwagę na prepa-
rat Instytutu physioplastycznego w Paryżu.

LAKTOL

który użyty zamiast mydła przy myciu twarzy, nadzwyczajnie cere wydelikatnia. Cena pudełka Koron 2. -- Do nabycia w aptekach i drogueryach. Generalny zastępca na Austro-Węgry: Mr. Leszek Śladowski, c. k. Nadworny dostawca we Lwowie.

Pijcie jedynie „BURKUT“ bo lepszy niż Giesshübler. — Wszędzie do nabycia.

OJCÓW

Zakład leczniczy w gub. Kieleckiej 405 m. nad poz. morza. Od st. Olkusz kol. Iwagr.-Dąbrowskiej 20 wiorst i od Krakowa przez komorę Szyce 16 kilom. Leczą się skutecznie wszelkie choroby wadliwej przemiany materji, choroby serca i przewodu pokarmowego.

Sezon od 1 kwietnia do 1 listopada.

Klimat podgórski, Zakład zaopatrzony jest we wszelkie urządzenia dla leczenia elektrycznością, posiada kąpiele żelaziste solne, kwaso-węglowe, jodowo-bromowe, tlenowe, świetlne i t. p. oraz wszelkie przyrządy do hydroterapii. Ceny bardzo umiarkowane. Kuchnia Lehmanowska.

Blizsze szczegóły udzielają: Zarząd Zakładu w Ojcowie (poczt. i telegraf na miejscu). W Warszawie: Kancelarja Tow. Hygienicznego Krak. Przedm. 66. We Lwowie Biuro informacyjne Kraj. Związku zdroj. i uzdr. Romanowicza 9.

Dyrektor Dr. Med. St. Kozłowski.

POSZUKUJE SIĘ do pensjonatu polskiego bardzo dobrze prosperującego na Południu, cichego

wspólnika z kapitałem 50-80 tys. kor. celem rozszerzenia interesu. Oferty sub „Dzienny“ Red. „Nasze Zdroje“ Lwów, Romanowicza 9.

W TRUSKAWCU

Z dniem 1 maja zostało otwarte tuż obok dworca kolejowego

biuro spedycyjno-informacyjne

T. BIŁASA

Pośredniczy w wyszukiwaniu mieszkań, przewozi rzeczy z kolei i udziela wszelkich informacji.

Pielęgnowanie cery w instytucie

EUREKA

Lwów, ulica Bourlarda 4
-- parter. --

Systemem instytutów paryskich masaż i medelowanie twarzy, usuwanie nieczystości cery, czerwoności nosa, piegów i wągrów. Pielęgnowanie włosów i rąk. Posiada nadzwyczajny środek na zmarszczki i ślady po ospie.

Godziny przyjęć od 10—1 i od 4—6.

BANK LWOWSKI

Stow. zarejestrowane z ogr. poręką

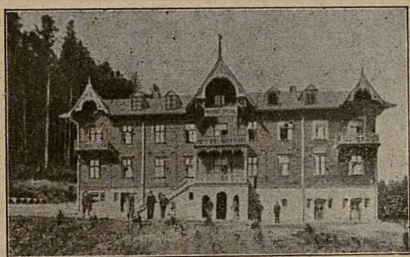
WE LWOWIE, ul. Wałowa 1. 9.

Rachunek żyrowy w Banku Austro-Węgierskim
Rachunek w Poczt. Kasie Oszczęd. Nr. 869313.
— Telefon Nr. 575. — Gmach własny. —

przyjmuje wkładki oszczędności poczynawszy od 1 kor. i oprocentowuje je po 5 1/2% aż do odwołania. Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszy. Od wkładek oszczędności, złożonych na dłuższy okres czasu płaci Bank procent wyższy, według umowy. Na żądanie przesyła Bank czekii Poczt. Kasy Oszczędności.

IWONICZ

Pensjonat dla dzieci i starszych „ZOFIÓWKA“.

Pokoje słoneczne, suche. Kuchnia obfita, higien. pod kontrolą lekarza. Przed willą plac zabaw dla dzieci z pensjonatu. Mieszkanie z utrzymaniem od 8 kor. dziennie, dzieci od 2 K. Prospekty wysyła odwrotnie.

PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH ROZALII BOURDON

LWÓW, TEATRALNA 12 II PIĘTRO

WCHÓD OD KOŚCIOŁA JEZUITÓW.

Pension „Grottger“

Lwów, ulica Grottgera 1. 6.

KSIEGARNIA: CH. S. BARDACHA

i HANDEL PAPIERU we Lwowie, ul. Krakowska 8. (naprzeciw WP. Stadtmüllera).

Poleca: druki i sprawozdania dla c. k. urzędów pocztowych i telegraficznych, dla gmin, gospodarstw, adwokatów, notariuszów i szkół, oraz wszelkie przybory kancelaryjne. Przyjmuje zamówienia na bilety wizytowe drukowane i litografowane. Ceny bardzo niskie.

W. Bechfloft, Lwów, Akademicka 6

:: :: Magazyn Nowości dla Pań i Panów :: ::

Poleca w wielkim wyborze: Wszelkie przybory do podróży: kufry, walizki, kasety i torby urzędowe, necesaires, plety ang. gumowe nieprzemakalne. Bielisna biała i kolorowa. Obuwie męskie i damskie. Rękawiczki angielskie i francuskie etc. po cenach konkurencyjnych.

Najprzedniejsze KARTY DO GRY

krajowego wyrobu w pięknych swojskich wzorach. **Do nabycia wszędzie.** Zamówienia przyjmuje

FABRYKA WE LWOWIE
ul. Zielona 20 (Telefon 1113).

Doskonały, zdrowy materiał budulcowy

pod bardzo korzystnymi warunkami zaraz do nabycia.

Wiadomość w kancelaryi notaryalnej w Rohatynie.

Ważne dla zdrojow. i zakładów leczniczych!

„RAKSZAWA“

Akc. Tow. dla wyrobów sukienniczych

WE LWOWIE

BIURO CENTRALNE:

Lwów, Kazimierzowska 4. II. piętro. ☎ Telefon 1636.

Fabryka: RAKSZAWA (pod Łańcutem). ☎ Telefon 6.

Produkcja czysto wełnianych sukien i koców.

DOSTAWCA SUKIEN I KOCÓW DLA: C. k. Armii, Dyrekcyi i kolei państwowych, Policji. Poczt i Telegrafów, Krajowej Dyrekcyi skarbu, Magistratów na umundurowanie policji i straży ogniowej, krajowych szpitali powszechnych, Towarzystw gimnastycznych „Sokół”, polskich i ruskich i t. d.

Eksport wyrobów do Bułgarii, Rosji, Rumunii, Węgier i Czech, P. T. kupcom i krawcom.

Produkcja roczna towarów za 3 miliony koron.

Przy zakupnie materiałów wełnianych uprasza się P. T. Publiczność żądać u pp. kupców i krawców tylko z krajowej fabryki rakszawskiej. Wyroby fabryki naszej nie ustępują w niczem wyrobom zagranicznym tak co do jakości jak i wzorów, a zabezpieczone są markami ochronnymi.

DYREKCJA.

PIJCIE TYLKO

„ZDROWIE“

WYBORNĄ WODĘ STOŁOWĄ

z fabryki wód mineralnych „Zdrowie“

UL. ZDROWIE 10. NR. TELEFONU 544.

PRZY ZAMÓWIENIACH POWOŁYWAĆ
SIĘ NALEŻY NA „NASZE ZDROJE“

TRUSKAWIEC

Zakład zdrojowo kąpielowy w Galicji, położony 405 m n. p. m. otoczony lesistymi wzgórzami.

Kąpiele solankowe, słono-siarczane, gazowe, borowinowe, mułowe. Wody do picia słone, słono-gorzkie i słynna, moczopędna „Naftusia”. Urządzenia kąpielowe pierwszorzędne w czterech gmachach łaźniennych. Wziewalnia syst. Wassmutha. Kuraacja żółtyca i mleczna. Mieszkania urządzone z komfortem, oświetlenie elektr. Sala balowa i teatralna, lawn-tennis, czytelnia. Kasyno, znakomita orkiestra. Apteka, kościół, cerkiew, poczta, telegraf i telefon w miejscu. **Wskazania:** niedokrewność, otyłość, cukrzyca, reumatyzm, gicht, rozedma płuc, wszelkie choroby serca, nerek, pęcherza, prostaty, żołądka, kobiece.

Sezon od 15 maja do końca września.

— Stacja kolei w środku Zakładu. —

Objaśnienia udziela Zarząd Zdrojowy.

LECZNICA HYGIENICZNA Dra A. TARNAWSKIEGO

W KOSOWIE (za Kołomyją), st. kol. Zabłotów lub Wyżnica -- -- otwarta do zimy

LECZENIE: wodą, kąpielami słonecznymi, dietą, (także jarską i postem), gimnastyką zwykłą i oddechową — w cierpieniach nerwowych, trawienia, przemiany materji i t. d. oraz przysposabianie do życia higienicznego.

WODA

LECZNICA I DIETETYCZNA PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

w chorobach pęcherza, nerek i miedniczek nerkowych — przy dolegliwościach w oddawaniu moczu — przy moczowce cukrowej i gichcie — w katarach dróg oddechowych i przewodu pokarmowego

„Stefan” Szczawnicki

Bardzo łatwo strawna — Przyjemna w smaku — w wysokim stopniu moczopędna — zapobiegająca zapaleniu nerek po skarlatynie. — Godna polecenia do stałego używania (z dodatkiem cytryny) szczególnie u osób prowadzących życie biurowe, siedzące, cierpiących na hemoroidy, nieprawidłową przemianę materji, skazę moczową, szczawianową, cukrzycę.

STEFAN znajduje się we wszystkich aptekach i składach wód mineralnych.

SKŁAD GŁÓWNY: w Składnicy krajowych wód
Lwów, Romanowicza 9.

ISTNIEJĄCY
OD 10 LAT

W RABCE

ISTNIEJĄCY
OD 10 LAT

::: PENSJONAT LECZNICZY :::

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

JULII BENONI DOBROWOLSKIEJ

otwarty na sezon letni od 1-go maja do 15-go września.

Adres do końca kwietnia: J. B. Dobrowolska, Jakóba Strzemię 3, Lwów
Później: Izabela Pieńkowska, Willa „Maciejówka” w Rabce.

Maryówka

Lecznica Dra Józefa Zakrzewskiego pod Lwowem

wśród uroczego parku, otoczona rozległymi lasami i znacznymi wzgórzami.

W roku bieżącym zakład został gruntownie odnowiony i częściowo przeistoczony w tym celu, aby wprowadzić obok już istniejących licznych urządzeń leczniczych umożliwiających ściśle indywidualizowanie leczenia, jako typ zasadniczy metodę higieny życia, wprowadzoną w lecznictwo przez śp. Dra Lahmana.

Lecznica otwarta od 1 maja do połowy października.

ZGŁOSZENIA: MARYÓWKA LWÓW 14

::: Telefon międzymiastowy l. 572 Lwów :::

Prospekty odwrotnie wysyła Dr. Zakrzewski.

GALICYJSKI ZWIĄZEK MLECZARSKI

POD PATRONATEM WYDZIAŁU KRAJOWEGO

LWÓW, ul. Mickiewicza 26.

dostarcza najprzedniejsze

MASŁO DESEROWE

w przesyłkach pocztowych i kolejowych, po cenach każdorazowych notowań odpowiadających konjunkturze targu.

Związek rozporządza produkcją masła z 80 spółek mleczarskich i zapewnić wsuiek tego może stałą dostawę w każdej porze roku.

SOLEC

GUB. KIELECKA. SEZON OD 20 MAJA DO 20 WRZEŚNIA

ZAKŁAD WÓD MINERALNYCH

::: SIARCZANO-SŁONYCH :::

znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, nerwobolach żołądka, chorobach skórnych, przymiocie w jego najcięższych formach i powikłaniach, wprowadza w roku bieżącym

Nowy dział leczenia fizykalno-dyetycznego

hydropatja, kąpiele słoneczne, powietrze w lesie sosnowym (250 morgów), gimnastyka lecznicza, oddechowa, masaże, elektryzacja, kuchnia jarska dyetyczna. Prowadzić dział ten będzie pod ogólnym kierunkiem naczelnego lekarza zakładu Soleciego dr. Wł. Daniewskiego, b. lekarz lecznicy dr. Tarnawskiego w Kosowie dr. med. St. Kelles-Krauz.

Ceny niskie. Całkowite utrzymanie i kuracja od 60 rs miesięcznie. Dojazd przez st. kolejową Kielce, skąd powozami 7-9 godzin, samochodem 4-5 godz. do Zakładu, lub przez stację kolei Austriackich Szczucin i komorę Rałaje, skąd 15 wiorst do Solca.

Informacji, prospektów udziela gratis Zarząd Solca, poczta Stopnica, gub. Kieleckiej i dr. med. Kelles-Krauz Radom, Lubelskie 20, w sprawach nowego działu.

WODOCIĄGI dla miast, gmin, folwarków, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych, itp. Poszukiwanie, uchwycenie źródeł. **Wiercenie studzien.** Ustawianie pomp. Instalacje domowe z klozetami, łazienkami itd. **CENTRALNE OGRZEWANIE** wszelkich systemów i wentylacje. Łaźnie, Zakłady kąpielowe i hydropatyczne.

4 10

Mechaniczne pralnie, Suszarnie dla bieleziny, drzewa i t. p. — projektują i wykonują

Inż. LEONARD NITSCH i Ska w Krakowie, ul. Kolejowa 1. 18.

LWÓW, UL. FREDRY L. 8 — TEL. 1224.

NAJLEPSZE REFERENCJE Z DOTYCHCZAS WYKONANYCH ROBÓT. — KOSZTORYSY BEZPŁATNIE.

L. W. 78901/13

KONKURS

Wydział krajowy Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ogłasza niniejszem konkurs na posadę

sekundaryusza w szpitalu powsz. w Przemyślu.

Kandydaci powinni najpóźniej do 2 czerwca 1913. wnieść podania do Wydziału krajowego z dołączeniem:

1. Metryki urodzenia dla udowodnienia nieprzekroczenia 40-go roku życia,

2. dowodu obywatelstwa austriackiego,

3. dyplomu doktora wszech nauk lekarskich, uzyskanego w jednej z wszechnic Monarchii austriackiej upoważniającego do wykonywania praktyki lekarskiej.

Do posady tej jest przywiązane:

a) Płaca o rocznych 1200 k. i prawo do trzech dodatków pięcioletnich po 180 koron.

Stabilizacja na posadzie prowizorycznej nastąpić może po roku gorliwej i użytecznej służby.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Ks. Krakowskiem.

We Lwowie dnia 13 maja 1913.

PIOTROWSKI w. r.

EMANATORYUM RADOWE

Inhalatoryum syst. Dr. Bullinga i Instytut gimnastyczny Zandera

Leczenie i prześwietlanie promieniami Röntgena.

LUBIEŃ KOŁO LWOWA

Najsilniejsze wody siarczane w Europie, leczą ze znakomitą skutkiem: Reumatyzm, artretyzm, wypociny pozapalne, obrzęki po złamaniach i zwichnięciach, nerwobóle, specjalnie Ischias, porażenia, gruźlicze zapalenia stawów i gruźlicze zapalenia okostne, choroby skórne, i skutki nadużycia rtęci, dalej choroby nosa, gardła, krtani i płuc, rozedmę i niektóre rodzaje astmy.

Środki lecznicze w Lubieniu: Kąpiele siarczane, borowinowe, kąpiele z CO₂ à la Nauheim, kąpiele w świetle elektrycznem całe i częściowe, Inhalacje systemem Dr. Bullinga, gimnastyka aparatami Zandera, Röntgenoterapia etc.

Picie i wlewanie Emanacji radowej.

Zakład elektrycznie oświetlony, łazienki centralnie ogrzane, mieszkania opalone.

Pora kąpielowa od 10 maja do 30 września.

Lekarz zakładowy Dr Ignacy Mazanek i wolno praktykujący Dr Roman Klęsk. Stacja kolejowa, poczta, telegraf, telefon międzymiastowy, apteka publiczna i kościółek w miejscu.

Wszelkich objaśnień udziela odwrotną pocztą

Dyrekcja Zakładu kąpielowego.

PIERWSZ. KRAJOWA

znana zaszczytnie od 30 lat

PRACOWNIA STOLARSKA

FRANC. TENEBROWICZA

we LWOWIE, UL. PIEKARSKA 30

prowadzona nadal przez syna — poleca sumiennie wykonane prace przy pomocy maszyn elektrycznych. Przyjmuje zamówienia na wszelkie urządzenia, a więc: salony, sypialnie i jadalnie w różnych stylach. Sklepy, apteki itp., tak wewnątrz, jak zewnątrz urządza z całą umiejętnością. Ze znajomością rzeczy dostarcza szkołom i szpitalom swe wyroby. Sumienność jej znana, a za punktualność firma gwarantuje.

KONCESYONOWANE

BIURO DETEKTYWÓW PRYWATNYCH WIKTORA FASTNACHTA

LWÓW, ul. Żulińskiego 1. 11.

ZAŁATWIA WSZELKIE SPRAWY DYSKRETNE TAK W KRAJU JAK I ZAGRANICĄ
PO UMIARKOWANYCH CENACH.

Na sezon obecny poleca Magazyn farb

■ **ALFREDA BEACOCKA** Lwów, Kopernika 5. ■

■ Lakiery, farby, pokosty, siatki, piłki i rakietki tenisowe, kregle, huśtawki i przyrządy gimnastyczne. ■

WAŻNE DLA PAŃ! Już nadeszły ostatnie nowości na suknie, kostjomy i bluzki do magazynu ALFONSA UWIERY, TYLKO PLAC HALICKI 14.
SPECYALNOŚĆ: Czarne wełny i jedwabie z fabryk francuskich.

Praktyczne, ładne i tanie!

Wygodne warunki spłaty!

OGRODZENIA SIATKOWE

dla domów, will, parków, ogrodzenia placów do gry „Lawn Tennis, siatki druciane, surowe, cynkowane, cynowane, mosiężne, miedziane i t. p. — Drut kolczasty. — Liny druciane do promów i transmissji. — Materace druciane. — Blachy dziurawane lub prasowane poleca po cenach fabrycznych

Akcyjne Tow. Hutter i Schrantz we Wiedniu.

Wzory w naturze, cenniki, kosztorysy, dostarcza zastępca firmy dla Galicji

Henryk Wonsch, Lwów

ul. Sapiehy 1. 9. — (Tel. Nr. 990).

Centralny Związek Mleczarski

stow. zarejestr. z ogr. poręką

ul. Kościelna 4. LWÓW ul. Strylecka 3.

pocztówkami i w większej ilości

dostarcza

I-a masło deserowe

z mleczarni spółkowych całej Galicji

po cenach najprzystępniejszych.

Firma **ROMAN ZUBIK** poleca:

WE LWOWIE UL. HALICKA 16.

modne materiały na kostjomy, suknie i bluzki damskie. Nowości w tkaninach lekkich i w dużym wyborze: borze bardzo tanio. (Próbki opłatnie) :

NOWOOTWORZONY SKŁAD PRODUKTÓW SPOŻYWCZYCH WIEJSKICH
ZYGMUNT FILIPECKILWÓW, JAGIELLOŃSKA L. 11 a
wszelkie produkta spożywcze wiejskie sprzedaje i kupuje.SEZON TRWA OD 13-go MAJA DO 23-go WRZEŚNIA.
NAJSTARSZE RADJO-CZYNNE ZDROJOWISKO SOLANKOWE ISTNIEJE OD R. 1789.

DRUSKIENIKI

NA LITWIE (GUBERNIA GRODZIENSKA)

Zakład zdrojowo-kąpielowy w wspaniałym położeniu nad Niemnem. Kąpiele solankowe, borowinowe, kwasowęgłowe, elektryczne i inne. Zakład wodoleczniczy, sala gimnastyczna. Warunki klimatyczne i sanitarne wyjątkowo dobre. Zdrojowisko otoczone sosnowym borem, grunt i podłoże przepuszczalne. Miejscowość urocza, rozrywek i wycieczek dużo, życie tanie. Ordynuje 32 lekarzy. Wskazania: skrofuły, reumatyzmy, niedokrwistość, choroby kobiece, nerwowe, serca, paraliże, podagra, cierpienia żołądka i kiszek, niezżyty dróg moczowych. Dojazd od st. kol. Warsz.-Petersb. Druskieniki 17 w. doskonałej szosy. — Samochody, powozy, omnibusy, bryczki.

Prospekty na żądanie wysyła Biuro zdrojowiska.

DRUSKIENIKI (gub. Grodzieńska).

Zdrój Burkut

p. Żabie, stacja kolei Worochta

Zakład zdrojowo-kąpielowy i pierwszorzędna stacja klimatyczna (1012 m.) pośród ogromnych obszarów lasów świerkowych i połonin. Kąpiele mineralne - żelaziste, kąpiele słoneczne, rzeczne w Czeremoszu. Zabawy, gry towarzyskie, tenis, kregielnia, wycieczki, rybołówstwo (pstrągi) i t. p. Pensja, utrzymanie z mieszkaniem 50 koron tygodniowo od osoby. Prospekty przesyła odwrotną pocztą

Zarząd Zakładu.

Arnold Werner

we Lwowie, przy ulicy Cichej 1. 1.

najstarsza, bo od 40 lat istniejąca firma

poleca najlepszy towar krajowy i wykonuje, jak poprzednio, wszelkie roboty KAFLARSKIE tak w miejscu, jak i na prowincji.

JAN MIKSTEIN

NASTĘPCA

KSIĘGARNIA

ZIENKOWICZA & CHĘCIŃSKIEGO

WE LWOWIE, ul. Teatralna l. 2 przy wejściu na pl. Marjacki
poleca wydawnictwa własne i na składzie głównym będące:

Feliński Szczęsny Zygmunt ks. arcybisk.: „Pamiętniki od r. 1882—1883, 2 tomy, Lwów 1912, wyd. II.	Kor. 10—
Gieruszyński Feliks K.: „Najważniejsze wiadomości z dziedziny łowiectwa i rybołówstwa“, Lwów 1911	3—
Makłowicz Józef ks.: „Anegdoty z dziedziny duszpasterskiej“, Kraków 1911	—80
Makłowicz Józef ks.: „Przykłady ojczyście do nauki katechizmu“, 4 tomy, Lwów 1913	16—
Pelczar Seb. Józef ks. biskup dr.: „Masonerya, jej istota zasady, dążności, początki, rozwój organizacya, ceremoniał i działanie“, Lwów 1910	5—
Pelczar Seb. Józef ks. biskup dr.: „Pasterz według Serca Jezusowego czyli Ascetyka pasterska“, Lwów, 1913	5—
Pergmayr Józef ks. T. J.: „Rachunek sumienia dla duszy dążącej do doskonałości“, Lwów 1910	1—
Rachwał Stanisław: „Ks. Biskup dr. Władysław Bandurski, wzór Kapłana-Polaka“, Lwów 1913	—70
Rossowski St. Opieński H.: „Ignacy Jan Paderewski“, Lwów 1911	1:50
Schröder Artur: „Ostatni Hamlet, Za co?, Wiosna, Florka, Lekcyja“, Lwów 1910	5—
Wood-Allen Mary dr.: „Co każda dorastająca panna wiedzieć powinna“, tłumaczenie z ang., Lwów 1912	2:40
Zorjan E.: „Miłość królewska“, powieść hist. z czasów Wł. Jagielly, Lwów 1912	4—
Zorjan E.: „Warneńczyk“, powieść hist., Lwów 1912	4—
Zukowski Jan ks. dr. prof.: „Religia wobec pragnień szczęścia“, Lwów 1909	3—
Zukowski Jan ks. dr. prof.: „W krainę dziecka“, rzecz o uroku dzieciństwa młodym i starym ku rozwadze i rozrywce, wydanie 2-gie, Lwów 1912	3—
Zukowski O. M.: „Fryderyk Chopin w świetle poezyi polskiej“, Lwów 1910	1:80
Zulińska Barbara: „Mały Jezus“, legendy i opowiadania z dzieciństwa Chrystusa Pana z ilustracyami dla dzieci, Lwów 1912, opr.	4:50

Zamówienia z prowincji odwrotnie. Do nabycia we wszystkich księgarniach.

APTEKA POD ŻŁOTĄ GWIAZDĄ

Piotra Mikolascha

WE LWOWIE — WYRABIA

Syrup Sulfogwajakolowy

SYRUP SULFOGWAJAKOŁOWY Z KOLĄ

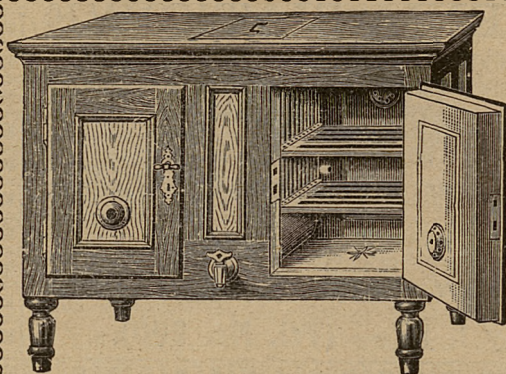
Według orzeczenia Komisji przemysłowo-lekarskiej Towarzystwa lekarskiego we Lwowie w działaniu zupełnie identyczny z podobnymi wyrobami zagranicznymi, a o 50% od nich tańszy. Syrup Sulfogwajakolowy koszt. K. 2'00. Syrup Sulfogwajakolowy z Kolą koszt. K. 2'50. Wydaje się tylko na przepis lekarski

i poleca
ustalonej
stawy

Wina lecznicze

przez Dr. Karola
Mikolascha

pierwsze w Austrii w roku 1870 wprowadzone. Wino Chinowe, Chinowo-żelaziste, Kaskarowe, Condurango, Borówkowe, Rumburkowe, Pepsynowe, Cola, Peptonowe, Malaga, Tokaj stary. : Cognac najlepszy. : Zaopatrzone atestami pierwszorzędnymi powag lekarskich i naukowych. : Główny skład wszystkich specyfików krajowych i zagranicznych.

Urządzenia kuchenne. Narzędzia gospodarcze. Narzędzia rękodzielnicze. Artykuły żelazne i wszelkie towary żelazne stale w wielkim wyborze po cenach najniższych poleca:

HANDEL TOWARÓW ŻELAZNYCH

M. KIERSKI LWÓW, Pasaż Mikolascha.

Meble mosiężne
Meble żelazne
Meble ogrodowe

Wyrób własny!

Wykończenie staranne, ceny fabryczne

Poleca pierwszy galic. zakład wyrobów mebli metalowych

JAN WOZACZYŃSKI

LWÓW, pl. Bernardyński l. 15.

Wyrób własny!

Meble luksusowe
Meble dla lekarzy
Meble dla Zakładów kąpielowych

Kompletne urządzenia pokoi, cukierń, zakładów leczniczych, sal ordynacyjnych według własnych lub nadesłanych rysunków.

Pensjonat „HELENA“

WE LWOWIE

CHODKIEWICZA 6, (BOCZNA POTOCKIEGO)

W sezonie letnim ceny niższe.

PRZEDSIĘBIORSTWO WIERTNICZE

Inż. gór. TOMASZA ŁASZCZA

LWÓW, Fredry 7. Tel. 862

przeprowadza ekspertyzy geologiczne i techniczne kopalń nafty i terenów. Wiercenia szybów do każdej głębokości.

Wśród lesistych Karpat
wschodnio-południowych
400 n. p. m.

DELATYN

Od Lwowa 6 g. koleją przez przez Stanisławów. 6 pociągów dziennie, na miejscu dwa dworce: miejski i przystankowy tuż przy łaźniach.

ZAKŁAD KĄPIELI SOLANKOWYCH o 28 kabinach z porcelanowymi wanami i wszelkimi wygodami.

NOWE INHALATORJUM

z ulepszonym przyrządem Wassmutha jak w Reichenhall
Dostateczna ilość tanich mieszkań (250—300) pokoi z kuchniami, bez.
Obok łaźni Pierwszorzędny Pensjonat „Zdrowie“ (p. Zofji Tabińskiej)
dwie restauracje w miejscu, aprowizacja łatwa, cotygodniowe większe targi.

Najsilniejsze zdrojowisko
solankowe o 33% wysycenia

Trzej lekarze zdrojowi: DR. BOGDAŃSKI
--- DR. HARASOWSKI i DR. DOMAŃSKI ---

WARUNKI KLIMATYCZNE PODALPEJSKIE
Przepiękne wycieczki do DORY, JAREMCZA, MIKULICZYNA, Tatarowa, Worochty, Czarnohory i na stronę węgierską poza Körösmezo. — Zgłoszenia o mieszkaniu przyjmuje i wyjaśnień udziela

ZARZĄD KĄPIELOWY.